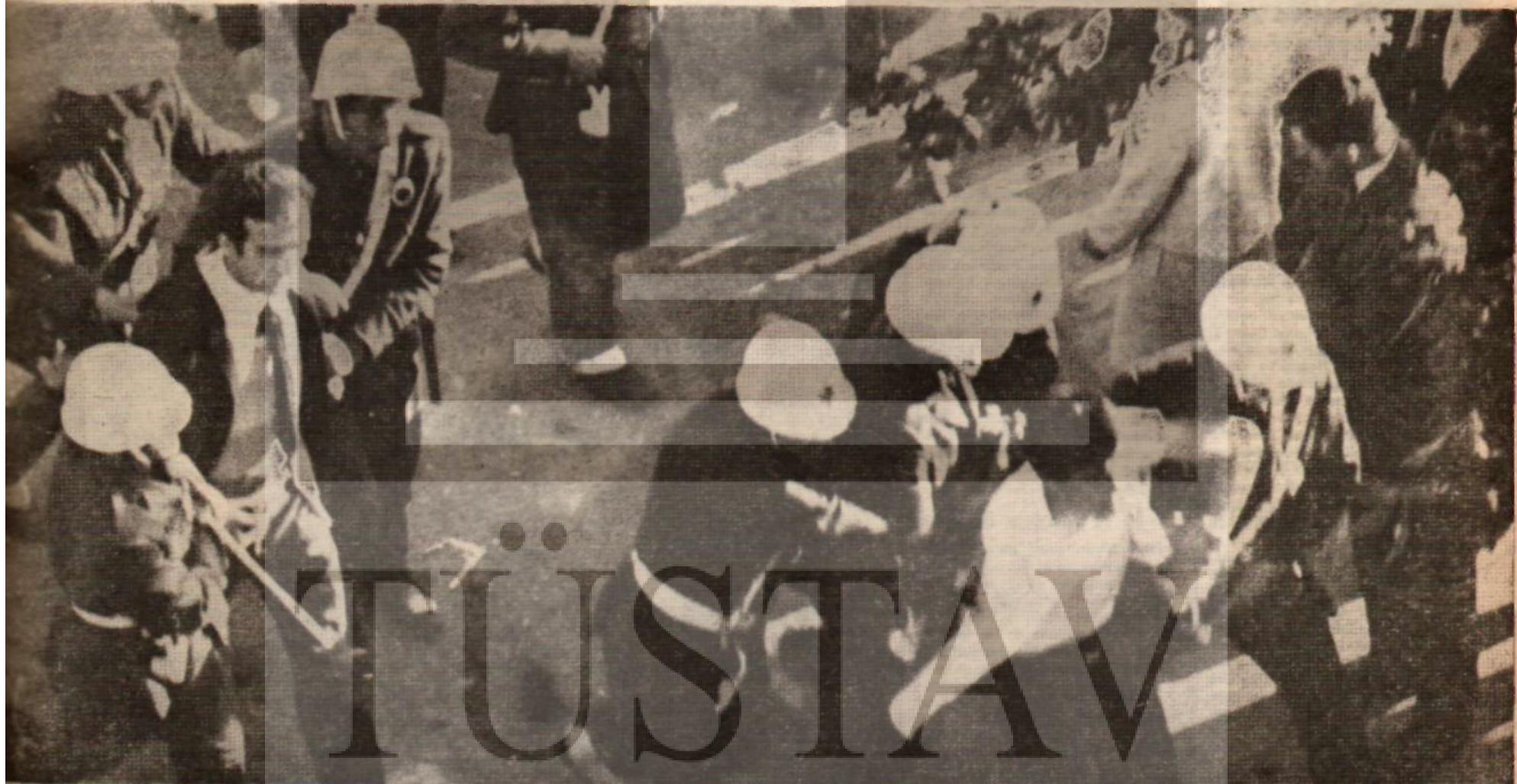

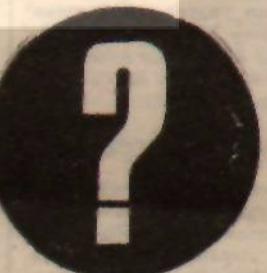
ANT

Haftalık Dergi • 7 Mayıs 1968 • Sayı: 71 • 125 Kuruş

REJİMİ ZORLAYAN TEHLİKELER

Almanya'da
nazilik nasıl
hortladı ?

HAFTANIN NOTLARI

Sunay'in gezisi

Oğlu Dr. Atilla Sunay'ın Esenboga gürültüğünden aldığı 220 Dolar'lık Amerikan sigarası ve viski ile başlayan Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın Irak ve Afganistan gezisi sona ermiştir. Kendi petrolleri yahut şirketler tarafından sömürülen Türkiye'nin Irak'ta petrol araması ve Vehbi Koç'un borsodaplannımsı ihraç konularının ele alınması Türk-Irak görüşmelerinden sonra yayımlanan ortak bildiride hiçbir önemli konuya değinilmemiştir. Ancak, Sunay'ın Irak ziyareti sırasında eski Ortak Pazar kurulması fikrini desteklediği ve Cumhurbaşkanı Arif ile yaptığı özel bir konuşmada böyle bir toplantının bölgedeki İslam ülkelerini kuvvetli bir ekonomik blok haline sokmasa gögüşün belirttiği açıklanmıştır. Bu ortak pazarla İran, Pakistan, Afganistan, Irak, Kuvveyt ve Suriye Arapistan'ın girmesi düşünülmektedir. Öte yandan, Demirel'in Eviya Çelibi'si Dağıları Bakan İhsan Sabri Çağlayangil'in de 1968 yılının önlüklerdeki sekiz ayı içinde 13 yurt dışı gez yapacağı açıklanmıştır.

28

nisan

Vietkong bildirisı

Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi yayınladığı özel bir bildiride son 2,5 ay içinde düşmanın 200 bin ölü, yaralı ve esir verdigini açıklamıştır. Ayrıca düşmanın alt 2500 uçak ve helikopter, 2330 zırhlı araç, 345 top tahrif edilmiş, 330 gemi batırılmış ya da ateşe verilmiştir. Vietkong'un bildirisine göre, son 2,5 ay içinde elde edilen diğer sonuçlar şunlardır: «General Westmoreland komutanlık görevinden ayrılmıştır ki, bu sonuc, Amerika'nın taktilik ve stratejik alandaki başarısızlığını ve Amerikan subayı arasındaki anlaşmazlıkların aşık bir dilliştir. Başkan Johnson, başkanlık yarısından çekilmış ve kamuoyunu yastıtmak amacıyla demeçler vermek zorunda kalmıştır. Amerikan kukulları arasındaki düşmanlıklar artmıştır. Güney Vietnam'ın bütünü karşı saldırlı başırasıza uğramıştır. Öte yandan, Kuzey Vietnam Haber Ajansı'nın yaptığı açıklamaya göre, Kuzey Vietnam'da bugüne kadar düşüren Amerikan uçaklarının sayısı 2865'e yükselecektir.

Bir yıldız direniyor

Amerikan beyaz perdesinin tamamı yıldızlarından Aktör Burt Lancaster de İstanbul'u ziyareti sırasında gazetecilere verdiği demeçte, Vietnam Meleses'in Amerika İçin Üzücü olduğunu ve Amerika'nın Vietnam'dan çekilmesinin doğru olacağını belirterek zenci sorunu konusunda da «Amerika batmak istemiyorsa, zencilere samimiyetle eğit hakları tanımak gereklidir» demistiştir.

Amerikada gösteri

Newyork'ta yapılan Vietnam Savaşı aleytharı gösteriye 60 bin kişi katılmış, Greenwich'te de savaş aleytharıları polisle çarşışmıştır. Newyork'taki gösteri sırasında Vietnam politikasını destekleyen bir grup, savaş aleytharlarına gürük yumurtalarla saldırmıştır. Savaş aleytharı gösteriye ödürlü zenci lider Martin Luther King'in eşi Be Newyork Vali Lindsay de kahalarak Vietnam Savası aleyhinde konuşmalar yapmışlardır. Son günlerin bütün gelişmeleri, Amerika'nın Vietnam politikasının tam bir ilâha sürüklendiğini göstermektedir.

Proleter dâvası

«Ben Proleterim Bay Şühan» başlıklı yazda İşçileri Bakan'a hakaret ettiği iddiasıyla tutuklanan Proleter Dergisi Yazi İşleri Müdürü İzzet Ararat'ın yargılanmasına Adana 2 Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlamış, ancak ilk duruşmada «stahili» isteği reddedilmiştir. Ararat tutuklu olarak yargılanacaktır.

Fikir kulübüne saldırı

Anadoluhisarı'nda emekçiler ve aydınlar tarafından kurulan Fikir Kulübü binası gece yarısı gericilerin saldırısına uğramış, cam ve çerçeveler kırılarak içerdeki sosyalist yarınlar, «NATO'ya hayır, her şey bağımsız Türkiye için yazılı dövizler parçalanmıştır. Saldırganlar, içerde çalışmaktadır» olan Külliye Sekreteri Mehmet Bagara'yı da dövmüşlerdir.

29

nisan

Aybar'ın mesajı

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, 28-29 Nisan olaylarının yükselişini dolayısıyla bir demeç vermiş ve özeti söyle demiştir: «28-29 Nisan devrimci gençlik hareketini ve bu yürekli çıkışın aziz düşüncelerini bugün saygıyla anıyoruz. 28-29 Nisan 1960 Hareketi, tarihsel anlamıyla Türk gençliğinin yurdumuzda islemiş olan Amerikan emperyalizmine karşı ve onun Türkiye'deki uyduyu kapkaç kapitalizme karşı kütlece yürekli ilk çıkışdır. Devrimci Türk gençliği, o günden bu yana olayların içinde yoğunlaştı. Tam bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadelede eden emekçi halkın ayırmaz bir rüknü haline gelmektedir.

Devrimcilere baskı

TÖS mensubu iki öğretmen Erzincan'da yedi saldırının hedefi arasında ugrama ve feci şekilde dövülerek çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Kız Sanat Enstitüsü öğretmeni olan Murat Gökmen ile Ali Ceyhan hastaneye kaldırılmış, saldırılardan ikisi yakanan, diğerleri ise kaçmıştır. TÖS Erzurum Şubesi bir bildiri yayinallyarak olayı protesto etmiştir. Ankara'da ise «NATO'yu yurdunuzdan kovulma adlı broşürü öğrencilere dağıtılmıştır. Mustafa Aydoğan ve Osman Küçük adlı öğrenciler de bu hareketlerinden dolayı yurttan eksikleştirilmiştir. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Mensupları Sosyal Yardımlaşma Yurdu'nun yöneticileri gerçek olarak bu öğrencilerin hareketleri yurttaki diğer öğrencilere kötü niyet olmugstır demektedirler. Böylece, yurt yöneticilerinin bağımsızlık anlayışına karşı oldukları da meydana getirmektedir.

30

nisan

1

Mayıs

DİSK ve 1 Mayıs

Kıbrıs konusundaki Türk-Rum anlaşmazlığının çözümlemesi için yapılan görüşmeler yeni bir aşamaya gelmiştir. Adadan gelen son haberlere göre, taraflar görüşmelerin tarafsız bir ilkedede başlaması ve sonra adada devam etmesi konusunda bir anlaştı. Azınlıklar konusunda da Türkiye ile Yunanistan arasında Mayıs sonlarında Viyana'da yapılan kararlaştırmış görüşmelerde de Kıbrıslı sorununun çözülmemesi için Türk-Yunan toplulukları arasında gerekli yakınlama sağlanması üzerinde de durulacaktır.

CENTO'ya görev

İngiltere, gerekliği Basra Körfezi'nde CENTO'yu jandarma olarak kullanmak için hazırlıklar yapmaktadır. Londra'da yapılan son CENTO toplantıında, Ingiltere, Basra Körfezi'nden çekildikten sonra bölge savunmasının Türkiye, İran ve Pakistan'a yüklenmesini teklif etmiştir. İngiliz Dağıları Bakanı, körfezden çekildikten sonra CENTO'ya gerekli ekonomik ve askeri yardımları yapmak vaadinde bulunmuştur.

Sosyalist forumu

Bah Berlîn'de sosyalist öğrencilerin düzenlediği foruma 3 bin kişi katılmıştır. «Sosyalist Forum» da söz alan konuşmacılar, esaslı gösterilerin anıtları geride bırakıp belirli bir programla işçi sınıfını eğitmek ve yerleşmiş diziene karşı mücadele etmek zorunluluğu üzerinde duruylardır.

AISEC davası

AISEC toplantısı dolayısıyla mahkemeye verilen gençlerin avukatları hakkında da dava açılmıştır. İzin vermiştir. Billindiği gibi, gençlerin avukatları, kendilerine savunma hakkı verilmemesi üzerine 4. Asile Coza Yargıcı Stok Karabef'i itirazda bulunmuşlar, bunun üzerine yargıç tarafından Adalet Bakanlığı'na şikayet edilmiştir.

Yabancı sermayeye karşı miting

Türkiye'nin imkânlarını sömürerek iki yılda 160 Milyon lira kazandığı halde çalıştırıldığı işçiler 25 Kuruş'luk zam yapmaya dahi yanaşmayan Good-Year Şirketi'nin Izmit'teki fabrikasında DİSK'e bağlı Türkiye Lastik İş Sendikası'nın organize ettiği grev başarıyla ve tam bir beraberlik havası içinde devam etmektedir. Lastik İşçilerinin grevi gençlik kuruluşları, kardeş sendikalar ve İzmit halkı tarafından da desteklenmektedir. Geçen perşembe günü büyük bir sesiz yürüyüş yapılmıştır. Yürüyüşe İstanbul'dan giden İKE temsilcileri ile diğer sendikacılar da katılmıştır.

2

Mayıs

Çiyiltepe Ödülü

Türkiye Tiyatrocular Sendikası TI - Sen'in koymuş olduğu Asaf Çiyiltepe Ödülü ilk defa bu yıl Gen-Ar Tiyatrosu'nda oynanan Slawomir Mrozek'in yazdığı ve Sermet Çağan'ın sahmeye koyduğu «Polisiye» adlı eseri oynayan topluluğa verilmiştir. Topluluğu, halkçı ve devrimci tiyatro doğrultusundaki çabalarından dolayı ödüle layık görülmüştür.

Siar Yalçın Olayı

Cumhuriyetin yürekli savcısı Siar Yalçın'a nihayet Yüksek Savcilar Kurulu tarafından işten el çektiğimizdir. Kurulun tegrafia tebliğ ettiği 20. 4. 1968 tarihli karara göre, Siar Yalçın, hakkındaki dava ve idari soruşturmalara sonuclanmaya kadar savcılık yapamayacaktır. Bu yüzden Siar Yalçın belki de yıllarca tazminatından ve yan maaşından mahrum edilecek, ayda 500 Lira ile gecinmek zorunda bırakılacaktır. Kararı verenler, böylesce, bir yandan iktidarı gevrelerini ve sağcı basını memnun etmek, bir yandan da Siar Yalçın'ı istifaya zorlayarak halkın gözden aymak eğilimi gösteren bir kişiden savcılık mesleğini temizlemek istemektedir.

3

Mayıs

Mahküm edildiler

Bir süre önce Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ü AISEC toplantısında protesto ettikleri için mahkemeye verilen gençlerin duruşması sona ermiş, yedi öğrenci altışar ay hapis ve altı yüzler lira para cezasına mahküm edilmişlerdir. Hakkındaki erredi hakimsi talebi dahi karara bağlanmadan davayı sonuclandıran 4. Asolye Ceza Hakimi Sütki Karavel'in mahküm ettiği gençler Rifat Çaldırık, Mehdi Başpinar, Raif Ertem, Mustafa Gürkan, Deniz Gezmis, M. Lütfullü Kiyici ve Bozkurt Nuhoglu'dur. Öte yandan üç aydan beri tutuklu bulunan Ertem, Nuhoglu ve Gezmis 3. Ağır Ceza Mahkemesine yapılan itiraz üzerine serbest bırakılmışlardır.

Tutuklandı

İncece Dergisi'nin sorumlusu yaşı işleri müdürü Hamza Soydag, dergide A. Ziya imzasıyla yayınlanan «Bozuk Düzensizlik» başlıklı bir yazda ekonomizm propagandası yaptığı iddiasıyla tutuklanmış ve cezaevine gönderilmiştir. Öte yandan, yamlağı «Dün Köyledik, Bugün Halkıza İslimli kitapları döley! 9 aya mahküm edilmiş olan Süleyman Ege, Yargıtay'ın bozma kararı üzerine beraat ettilermiştir.

4

Mayıs

Vietnam zirvesi

Kuzey Vietnam'ın Amerika ile barış görüşmeleri yapmak üzere Fransız başkenti Paris'teki etmesi başkan Johnson tarafından nihayet olumlu karşılanmıştır. Paris yakınındaki bir şatoda yapılması beklenen görüşmelerde Amerika'yı gözle bityükleçi Averell Harriman, Kuzey Vietnam'ı temsil edeceklerdir. Kuan Thuy temsil edeceklerdir.

Kürtçülük davası

Kürtçülük propagandası yapmak iddiasıyla Genelkurmay Mahkemesinde yargılanan Doğu'ların duruşması sonuclanmış ve sanıklar bir yıl dört ay ağır hapis cezasına çarptırılmışlardır. Naci Kutlay, Mehmet Ali Dinler, Yusuf Kaçar, Haydar Aksu, Ziya Acar, Halli Demirel, Necati Siyahkan, Fevzi Avgar, Nazmi Balkag, Hüseyin Oğuz Üçok, Nazım Cigdem, Fevzi Kartal, Mehmet Aydemir, Muhsin Savuta, Fethullah Kadioğlu, Mehmet Bilgin, Esat Demiroğlu, Mustafa Nuri Direkçigil, Emin Kotan, Kogo Elbistan, Turgut Akın, Cezmi Balkag, Halli Yokug, İsmet Balkag, Sait Bingöl ayrıca beşer ay sürgünne mahküm edilmiştir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

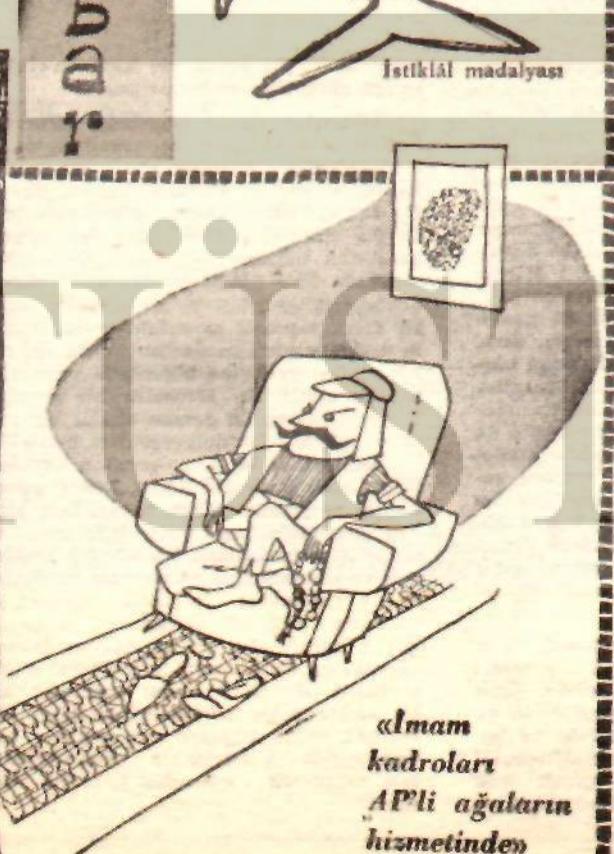
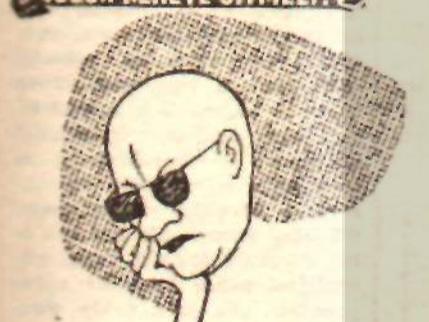
ÜÇ BAŞLI TEHLIKE!

DEMOKRATİK düzenin siyasi partileri vatandaşlar arasında mühengin vurduğu gün olan seçimler yaklaşırken Türkiye üç başlı bir faşizm tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Bugün gözle görüllür, elle tutulur tehlike, Amerikan sermayesinin ve mason biraderlerin desteğiyle iktidara gelmiş olan Demirel'in parlamentodaki muhalefeti tamamen silerek, halktan yana anayasayı da değiştirebilecek bir yoğunluk sağlamaya çalışır. Milli bakiyeyi kaldırın son seçim kanunu değişikliği, yalnız ve yalnız bu amaçla yapılmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu Seçim Kanunu değişikliği aleyhinde agran davayı karara bağlamak üzere toplamıştır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin vereceği karar ne olursa olsun, tehlike yine de savuşturulmuş olmayacağıdır. Yeni Seçim Kanunu'nun anayasaya uygun görülmesi, çok değil, birkaç yıl içinde o kararı verenlerin de ortadan kaldırılması sonucunu doğuracaktır. Kanunun iptali edilmesi ise, AP'nin ve onun temsil ettiği egemen sunuların hrslarını kamçılayacak, gittikçe gelişen sol muhalefeti tasfiye etmek, ülkeyi kendi çıkarları uğruna dikkatsiz bir gül bahçesi haline getirmek için daha cüretkar hareketlere girişmelerine yol açacaktır.

FAŞİZMİN vuruğu kadrosu da, bir yandan sermaye gevrelerinin desteğiyle, bir yandan da Süskür'in yönetimindeki devlet kuvvetlerinin himayestyle güçlenmiştir. Artık her ileri hareketin kargasına, Mussolini'nin kara, Hitler'in kahverengi gömleklerinden farklı olı saplı fagist gırıuhalar çkartılmaktadır. Devrimci gengler en kılıçlı protesto hareketinden dolayı yakapaya mahkemelere sürüklendi mahküm edilirken bu fagist zorbaların kılma dahi dokumulmamaktadır. AP'nin yaptığı bu fagist gırıuhalar, parlamento yoluyla tasfiye edilememen sol muhalefeti sindirmek görevini üstlenmişlerdir. Amerikan emperyalizmi bir yandan mason biraderlerin adamı Demirel eliyle Türkiye'de çıkarlarını sürdürmeye çalışırken, bir yandan da İslami politize etme galığı Ortadoğu'daki satalı krallar ve geypler aracılığıyla işkenci bir fagist hareketi sahneye koymustur. Bu, önceliği saylarımızda bütün detayı ile açıkladığımız Müslüman Kardeşler Hareketidir. Amerika, İldi grubun da işlerini elinde tutmakta, neticede hangisi galip gelirse gelsin, kaybedeceğii bir şey bulunmamaktadır. İşte, faşizm tehlikesinin üçüncü burlardır.

FAKAT en az bunlar kadar endişe verici bir Bölgeli tehlike, AP'nin anayasayı zorlayan davranışları karşısında 27 Mayıs'tı, Müslüman kardeşlerin güçlenmesi sırasında iakkili ve devrimcileri savunur görünüp gerçek devrimcileri sömürürek üniformalı bir faşizm egemen kılınmak isteyen bazı karantik kimselerdir. Devrimcileri, kırıcı bir «şâliklik» anlayışından ileri gidememiştir. Onlar igin devrimciliği sadece bir kırık kıyafet meselesiştir. Sağ tehlike, aldatılmış zavallıların gember sakınları, iblikli beresinden ibaretir. Serişi hareketin arkındaki ekonomik kuvvetleri göremezler ya da görmek istemezler. Evet, içlerinde zaman zaman Amerika'ya ve NATO'ya uluorta catanlar da bulunmaktadır. Ama umutmasın ki, Almanya'daki Neo-Nazi hareketinin başbaşa propaganda silahlardan biri, Amerikan sermayesine ve NATO'ya karşı çıkmış olmalıdır. Gleichalit eneskî halktan alınmayan her hareket gibi, bu gardrop devrimcilerinin hareketi de kasa zamanda aşık bir faşizme ve sermaye ugaklısına dönülebilir. Ve öncesi sosyalistleri ezbilir. Tarihi buum örenkleriyle doludur. Bu itibarıla, sosyalistler, herhangi bir güçbirliği yaparken çok hassas ve dikkatli davranışlar zorundadırlar. Bu işte üçüncü tehlikedeki karşısında tek subhatlı yel işe, TİP'in güçlendi halktan alaa tarifiyle eylemine katılmak, anti-emperyalist mücadele ile sosyalist mücadeleyi birlikte yürütmemektir.

BUGÜN NEREYE GİTMELİ?

TÜRKİYE'DE FAŞİZM DEMOKRATİK REJİMİ ZORLUYOR

Rasmi polisler çok öteleydi. Halkın «Frakos» dediği Sühan'ın bindirilmiş Toplum Polisleri ise arka sokaklarda sislemişlerdi. Tüm sivil taburcular mitinglerin arasına karışmıştı. Polis ve MIT fotoğrafları ekibleri sayır sayır film çekiyorlardı...

Küçükdeki genç dolu doluestyle samancı bağımsız Türkiye'yi kurtarmaktı diyordu, Atatürk'ün başladığı kurtuluş savasını sürdürmek zorundayız. Sıra gençlerimizin yüzüne bekamayaçğıza diyor, «Yaşasın bağımsız, özgür Türkiye» diyor... O sırada, ağaçların altına gelen gecikmiş yusuyuvarık adam ekindeki küçük telsizle konuşuyordu:

«Beyfendi arzı malfumat vereyim. Önemli bir şey yok. Mihenkler Zafer Parkı içinden sakin seyrediyorlar...»

Küçükdeki dolu dolu sesi sonucunda, 29 Nisan 1968'de, saat 15.20'de konusmasının «Yaşasın bağımsız, özgür Türkiye» diye noktalarken, ağaçların altından, Zafer Parkı içinden yurtık bir hancereden gelen ses yükseliğine bağırıyordu:

«Kahrolsun komünistler...» Topluluk söyle bir dalgalandı.

yor ve içlerinden kopan bir kağız, sesin geldiği yöne doğru koşturdu. Sonra, ağaçların altında küçük bir bogusma, gene 29 Nisan 1968 mitingi devam ediyordu... Ve hâlâ polis yoktu ortafta, mitingi düzenleyenler polis geylerinin dikatini çekerek «Mesru mîdâfaa haktır» diyorlardı...

Soluk benizli, 50 yaşlarında bir milliyetçi genç (!) Zafer Parkında gevresine topadığı kimseleme «Müslimler bu taraftas diyorsa ve başı çektiyordu... Sonra, Atatürk Bulvarında, Ordu Evi'nin karşısına toplamıyorlardı... Aralarında AP Milletvekili Hasan Aksay, MTTB birinci ve ikinci başkanları, mitinglerin gittiği AP Kadın Kolilerinden Selma Yüksel vardı... Sonra topluluk küçük sesleri ile «Allahilekber» diyecek, Zafer Amtı gevresinde 29 Nisan'ın yıldönümü töreni için toplanmış olanlara doğru koşuyordu...

Ve Yenikent Postanesi önündeki kafalarda sopaların kırıldığı, suratlarında yumrukların patladığı bilyük bir kavga olayordu... Sühan'ın polisleri hâlâ ortafta görünüyordu... Kavga bitikten sonra toplum polisleri geliyor ve iki grubun arasına

barikat kuruyordu... Kuruyordu amma, yüz metre ilerde, Şehitkale'de mitinge katılmak için gelen gelen 100 kadar Kız Teknik Öğretmen Okulu öğrencisi ağızlarından salyarak akrar ıllerine saldırılardan eğiklerla kaçıyorlandı... Ve polislerin gözleri önde, tarafalar ıllerinde sopalar yenil bir kavgayı bekliyordu... Saldir-

bindirip merkeze gönderiyordu...

Hersey 8 yıl öncesine, 29 Nisan 1960'a o kadar benziyor ki... Yalnız takvimlerde 29 Nisan 1968 yazıyor ve Devri Süleyman'da bir başka yol izleniyor...

Devri Süleyman'ın yöneticileri, Devri Menderes'in kilerden kendilerince daha akıllı davranıyordu... Devri Menderes'te, halkın kargasına polis ve asker ekartılırken, Devri Süleyman'da halkın kargasına, bir takım adamlar çıkartılıyordu. İktidar, asker yerine, «Toplum Polisi» adı altındaki Polis Ordusundan yararlanıyordu...

Ve sanıyorlardı ki, bir gün sorulduğunda «Bizim o olaylardan sorumluluğumuz olamaz, çünkü halk arasında çatışma olmuş, polis bu çatışmayı yaşıtmak için kullanılmıştır» demekle sorumluluktan kurtulacaklardır.

Son olayların ortaya koymuş gerçek, AP'nin elinin altında toplulukları dağıtmak için sivil bir mîsâl bulundurduğu idi... Sivil Mîsâllerin zamanları vardı, imkânları vardı, işleri ise yalnız ve yalnız mitingleri,

toplantıları basmak, devrimcilerin seslerini duyurmalarına engel olmaktı... Kıscası, Türkiye bir kardeş kavgasına doğrudan döndürücü bir hızla güdürlüyordu...

Nitekim, olaylardan sonra TMGT, TMTF, FKF, AÜYOTB, AÜTB, ODTÜOB ve Hacettepe Ü.O.B tarafından yayınlanan bildiride meşru mîdâfaa hak olduğunu söyle açıklıyorlardı:

«Mesru ve Kanuni bir toplantı olan 29 Nisan Anma töreni emprialistlerin yurdumuzda ortakları tarafından beslenen ve târik edilen ve maâlesef hepimizin candan bağlı olduğumuz milliyetçiliğin kisvesi altına saklanan gerici ve fimmî saldırganlar tarafından dağıtmak istenmiştir. Polisin saldırganları koruması ve saldıryi önlememest karısında, polisin görev yapmasına engel olmak gibi hiçbir maksat tâsimazken bağımsız ve demokratik Türkiye için savaşan gençlik meşru mîdâfaa durumunda kalımı ve kahredici silsesini saldırganlara vurmıştır. Türk halkın bağımsızlık mücadelebine karşı satılmışların giriştiği bu kanun düşü hareketler polis tarafından önlenmediği ve müsamaha gördüğü sürece meşru mîdâfaa durumunda kalacak olan devrimci gençlik kendi güvenliğini kendî gâh ile sağlayacaktır. Bu gâce sahip olduğunu son olaylarda ispat etmîstir.»

Köprü ve teknokrat kiyimi

Geçen yıl İstanbul Boğazı'na asmaköprü yapılmazı konusunda olumsuz rapor veren yedi teknokratın Bayındırık Bakanı Orhan Alp tarafından asoleuluk yaptıkları iddiasıyla görevleri değiştirilmiştir. Karayolları Teknik Genel Müdürülâ Hulusi Ağaoğlu Fen Heyetine, Plan Proje Dairesi Başkanı İbrahim Büyükoğlu danışmanlığı, Plan ve İttifâ Dairesi Müdüriâ Bülend Gözen danışmanlığı, İstanbul Birinci Bölge Ekspres Yolu Trafik Señâ Dr. Mühendis Celil İpekçi Kayseri'ye, Uzman Mehmet Erbil Sivas'a tayin edilmiştir. Gözen, İpekçi ve Erbil, bu teknokrat kiyim karpasında istifa edeceklereidir. Yanda da açıklandığımız gibi asmaköprünün Türkiye için yararlı olmadığını

Sühan'ın bütün polisleri yine gençlerin üzerine çullanıyor...

Bilim adamları Asma Köprüye "Hayır!,, diyor...

BİR yandan Morrison firmasına yeni vurgun imkânı sağlanmak, bir yandan da halkın gözünü boyanmak üzere Demirel İktidarı tarafından yaptırılmasına karar verilen Boğaz Asmaköprüsü'nün gerekliliği, geçen hafta Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin düzenlediği bir açık oturumda bilim adamları tarafından açık seçik ortaya konmuştur.

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı Maruf Onal'ın yönettiği açık oturumda ilk olarak konuşan O.D.T.U. Öğretim Üyesi Tuğrul Akgura, Boğaz köprüsünün yapılması gereklilikini yeterli olmadığı, le finanziyel bakımdan bazı önemli yatırımlardan vazgeçmek gerekeceğini söyleyerek şu yararıya varmıştır: «Boğazi bir kareye varmayı gerektirecek bir değerlendirme en azı 50 yılde yapılmalıdır. Ne DPT'nin, ne devlet karayollarının ve ne de başka teknik sorumluların böyle bir değerlendirme yapması vardır. Projenin, devletin bugünkü malî gücü içinde uygulanması mümkün değildir. Proje uygulanmaya başlanca bile, tamamlanamaz. Böyle

bir proje, millî bir konu olarak ele alınmalıdır.»

Iktisat Fakültesi Doçenti Gültén Kazgan, boğazın iki yakası arasındaki trafik artığının araba vapurlarıyla karşılanabileceğini, ekonomik bakımından asmaköprüün gerekliliğinden açıklayarak söyle demiştir: «Asmaköprüün toplumsal mîsâli çok yüksektir. 3 Milyar Liralık bir yatırım, asgari 1 Milyar İflâhî lâvîz gideri gerektirmektedir. Gelir bölüşümü bakımından da asmaköprü adaletsizlik yaratmaktadır. Zira, köprü çevresinde arsa speküasyonu başlayacak, fakir halkın ödediği vergiler devlet eliyle toprak sahiplerine transfer edilecektir. Köprü yapıldıktan sonra da bundan sadece özel binâk sahipleri yararlanacaktır. Bînâk arabsı sahiplerinden almaca gelgit ücreti bu yatırımı karşılamak da mümkün değildir. Çünkü gelgit ücretleri sadece değişken maliyetlere göre ayarlanır, sabit maliyet ise bütçeye, yan fakir halkın sırtına yüklenir.»

I.T.U. Öğretim Üyesi Remzi Ülker ise, İstanbul trafığının çözülmemesi için bugün tânilin asmaköprüden daha yararlı olacağını, araba vapurlarının ve işçilerin artırılması suretiyle de boğaz trafığının kolaylaştırılabilmesini söylemiş, asmaköprüün ancak çok esnek ve nâmın inclemelerden sonra ve

belli 20-25 yıl sonra söz konusu olabileceği görüştü.

Mimarlar Odası Temsilcisi Turgut Cansever, asmaköprü konusunda sihâhilî inclemeler yapmak için gerekli imkânların henüz bulunmadığını bizzat De Leuw, Cather Company'nin raporunda da itiraf edildiğini belirtmiş, köprü yapalarak boğazın iki yakasında yerleşmeye yüzde 50 - yüzde 60 oranında gerçekeştiirdiği takdirde, belki de on köprü daha yapmak zorunlulığı doğacağına açıklayarak «En önemli nokta ise, bu köprüün yerlesme biçiminde yapacağı zarar etkileridir. Herhalde bu memlekette sağduyu, bu derece büyük bir hananın işlenmesini önleyecektir» demiştir.

Dinleyicilerin bazı soruları üzerine ikinci defa konuşan Necat Erler asmaköprü projesinin DPT, karayolları gibi asıl sorumluların gizli tutularak bir olupbitte getirilmek istedigini açıkladı ve İstanbul'un planlanması bu düzen içinde yapılamaz. İstîmâk bedellerinin bu kadar yüksek olduğu bir düzende köprü kurulamaz. Ya bu durum devam edecek, ya da bu mülkiyet düzeni değişecek. Mesele o kadar vahimdir ki, bu kadar fazla hataların yapıldığı bir konuda böyle terbiye bir seminer havası içinde konuşmakla yetindiğimiz için hepimizin suçlanması gereklî demâktır.

Ortanın solu yeni acmazlara giriyor

- İnönü Ortanın Solu'nun «burjuva aldatmacası» olduğunu açığa vururken Göbekçiler de Ecevit'i yıkmağa hazırlanıyor.

CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit ile gevresindeki iddilerin parmaklarını geçmeyecek leadar arkadaşını, geçtiğimiz günlerden çok daha zorlu günler beklemektedir.

Her ne kadar, Ankara Belediye Başkanı adaylığını Ecevit takımlıman adamı olan sendikacı Osman Soğukpinar kazanmığında, Ortamın Solu için henis telsilike savunulmuş değildir. Oylamada Soğukpinarın 27, Hâli Sezai Erçük'un 2, Selahattin Babılıoğlu'nun 1 oy almasının ve 8 oyundan bog çökmesi, bir gerçeği daha ertaya koymustur: Ecevit ve arkadaşları hâlâ parti meclisinde mütlak bir hakimiyet kuramamışlar ve kuvvet oranum dörtte bir oranda Göbekçiler'e kaptırılmışlardır. Ulus Gazetesi'nde yazdığı «Ortamın Solu burjuva aldatmacası değildir» konulu imzasız basyazılara rağmen Ecevit, parti meclisini dahi Ortamın Solu'na inandıramamıştır. Bütün yurtta olduğu gibi Ankara tegülâtının bilyik kısmını kontrolleri altında tutan Göbekçiler, Orman, Selahattin

tan Góvençler, Osman Sogunpinar'ın Ankara Belediye Başkanı adayı gösterilmesine karşı çıkmıştır. Parti Meclisi'ndeki oy lamanın sonuçları, bu konudaki görüşmeler, İbbi'nün konuşması, Göbekçiler'in ildeğindi bilmeyen İsmail Rüştü Aksar'ın sözleri ve Ortaç Solu'nun bırakıp Göbekçiler'e transfer eden Orhan Erkanlı'nın teklifinin reddedilmesi, Ankara İl Başkanı'nın azledilmesi ve İl yönetim kurulunun feshedilmesi, CHP çatısim altındaki çatıktı ortaya koyan kesin delillerdir. Bütün bu gerekçiler avan beyan ortaya

da olduğu için, Ecevit'in Ulus'taki bayazlarında, «Razi çevrelerce pek yanlış olarak söylemiş, bazı çevrelerce de bugünkü bozuk düzenin temsilcilerinden kurulmuş gibi gösterilmek istenen parti meclis, gelenekdeki savunmaları inandırıcı olamamıştır. Madem parti meclisinde bölünme, parti fist kademelerinde Ortanın Solcuları ve Göbekçiler diye gruplar yoktur, o halde neden Erkanlı'nun buna yalanlayıp bir bildiri yayılmıştı yolundaki teklifi kabul edilmemiştir?

Kaldı ki, Ortanın Solu'nun ne menem bir şey olduğu hâlâ kesin olarak belli değil değildir. Ortanın Solu'nun ilk tanımlamasını İnönü yapmış, bunu, CHP yetkililerinin yüzlerce tanımlaması izlemiştir. Fakat bu tanımlamalar birbirileyle karsılıklılığında, arasında büyük farklar olduğu ve eyleme uyumalarına imkân bulunmadığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Kasasız, Ortanın Solu, muz gibi ne niyete yenisirse o kokuyu vermeye devam etmektedir.

Yalnız kesinlikle bilinen bir-
sey varsa, Ecevit'in bütün iyi-
niyetli yorumlamalarına rağmen,
Ortak Solu hareketinin ağır
basan niteliginin «burjuva
aldatmacası» olmasıdır. Nitelikim,
bu husus geçen hafta Milliyet
Gazetesinde CHP'nin en
yetkili kişi tarafından titraf e-
dilmiştir. Güven Partisi'nin ku-
ruluşu sırasında Milliyet'e ver-
diği, ancak bu yıl yayınlanma-
sına izin verdiği demecinde İm-
anol Ortak Solu hareketinin ne-
denini söyle açıklamıştır:

**Ne istiyordu, ne istiyorlar-*

AKSAL
Fusuda bekliyor -

Türkiye'de gelişenekte olan söz akımı kontrol altına almak, yani bir aburjuva aldatmacası, i-maktar.

Belki Ecevit ile şevisindeki iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar arkadaş bu «burjuva aldatmacası» olarak tezgâhlanan harekete gerçek bir sol hareket hüviyeti kazandırmışa galışmaktadır, fakat daha önce de sık sık belirttiğimiz gibi, CHP'nin bünyesi itibarıyle bir sol hareketi samimi olarak benimsemesi mümkün değildir.

Bu sözler dahi, İnönü'nün pas-
sil edevlet benimsenme zihniyeti içinde bulunduğunu ve abu mem-
lekette komünistlik yapmak ge-
rekirse onu da biz yaparız an-
layışım sürdürdüğünü göster-
mektedir. İnönü'ye göre Orta
nın Soğu hareketinin amacı

ECEVİT
Beyina goba -

FSMET İNÖNCİ
- Gergek niyeti
sevk eder

*Ulus'ta
tureyen
jurnalci !*

CHP organı Ulus, imzasız baygazılarda TİP'i seviye- li tartışmaya davet ederken aynı gazetenin ikinci sayfasında neye hizmet ettiği belli olmayan bir yazar, Kafh'lar, Eser'leri, Toker'leri de gölgdede bırakarak en Adı Jurnalcılık oyunlarına girilmekte tereddüt etmektedir.

Nitekim, 29 Nisan tarihli Ulus'ta yazdığı fıkralda CHP'nin McCarthy'ci yazarı Türk soyatillerine seviyetsiz bir usulüyle dil uzattıktan sonra ANT'ta yayılanan Lenin'in kitabı ile ilgili İlanı ele alarak; «Atatürk'ün yerine Marks'ı ve Lenin'i görilmek isteyen bu kundakçıların yaptıkları İiana bakım. İşte Atatürkçü buntar! Atatürk dış politikasını savunanların ve İhbariye söylevlerini gerçek yüzlerini...» demektedir.

Hergeyden önce sunu belirtelim ki, tarihi gelişim içinde Marx da, Lenin de, Atatürk de, İnönü de ayrı ayrı yerler ıggal ederler. Atatürk'den söz etmekle, ya da Atatürk'ün sözlerini yaynlamakla nasıl Marx, ya da Lenin tamamen reddedilemezse, Marx, ya da Lenin'in kitaplarını yaynlamakla da Atatürk'ü inkâr etmek mümkün değildir. Ulus fikracısının, sosyalistlere dili uzatmadan önce bu basit gerçeki bilmesi gereklidir.

Sonra, bir gazete veya dergi yayınladığı herhangi bir ilânila suçlanabiliyorsa, o zaman aynı mantıkta hareket ederek Uluş'u çok daha ağır şekilde suçlamak mümkünündür. Mesela bu fikrein gazetesinde iki Amerikan şirketinin, Goodyear ve Amerikan - Türk Dağ Ticaret Bankası'nın koca koca ilânları gibi içinde yazanlar eklenebilir.

Bu İlânları yayınladığı için, yabancı sermaye aleyleti olmak iddiasındaki Ulus'un Amerikan sermayesinin dalkavuğuolarak suçlamaya kalkıysak, McCarthy'ci Ulus yazarı acaba ne buyurur?

Ulus'un jurnalcısına tavsiye ederiz: Çuvaldzı başkasına batırmadan işgeli kendisinde de-nesin!

Mor Menevşe de Kızılmış

Ben hiç gagnadım André Malraux'un Umut adlı kitabınum toplayamamasına. Bu kültür bakanları hep komünist olurlar zaten... İster Türkiye'de, ister Fransa'da, ister Mağrip'de, ister Magrib'da olsun... Galiba bu Kültür denen seyde bir komünistlik var...

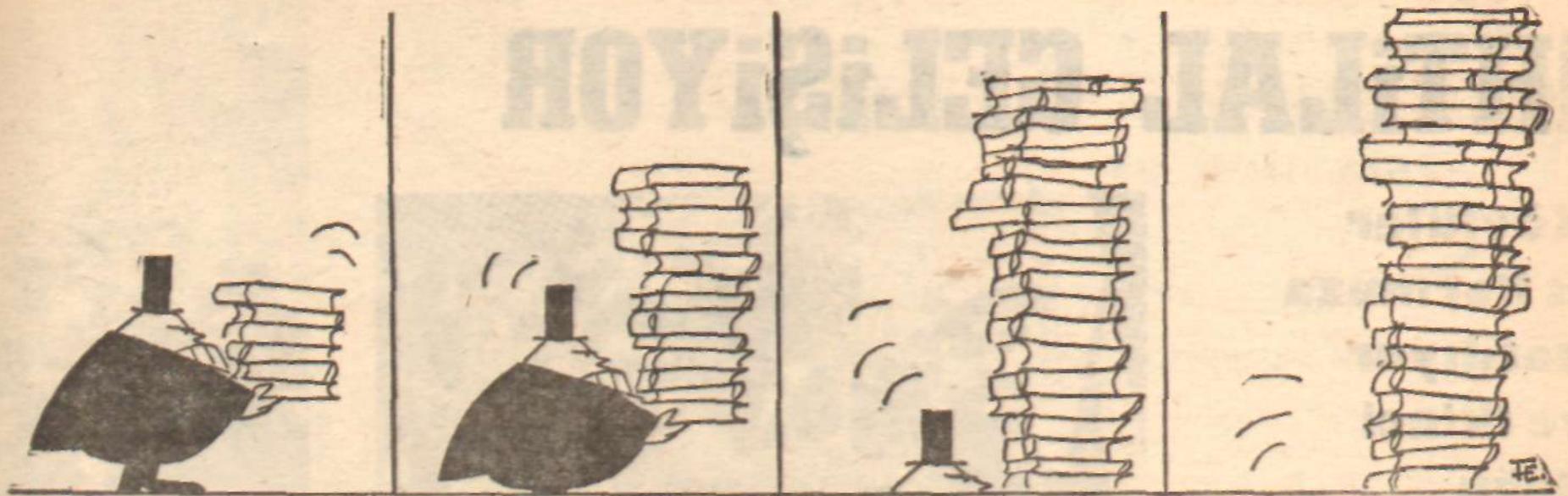
Tekin Erer de ben kafada.. 22 Nisan, 1968 günü Son Havadis'te, Hasan Ali Yücel'i, ölmüşinden su kadar yıl sonra, bir güzel taşkıyor, yerin dibine batıyor.. Yerden göğe hakkı var... Gerçi Hasan Ali, Tekin Erer'in dedigince, komünistlik'den hüküm girmiş değildir.. Gerçi Öner - Yücel davasının asıl, Öner'in Yücel'i komünistleri himaye etti demesi üzerine, Yücel'in açtığı bir hakaret davasıdır.. Gerçi sonunda Yücel, Üçüncü Asliye Ceza Mahkemesinin 949/177 sayılı, 2/7/94 günü kararıyla davayı kazanmış, hakaret sanıklar hükmü gelmıştır.. Gerçi Yücel'in değil komünistliğine, komünistleri himaye ettiğine bile dair bir mahkeme kararı yoktur ortada.. Ama bzx, Tekin Erer'in dediği gibi, Hasan Ali'nın komünist olduğuna dair kapsı kadar mahkeme hâkim var, desek ne lâzım gelir yani!.. Ondan bizim gibi ne iddîyi belirli milletvekillerere düzenleyen, komünistleri gördüğümüz, bildiğimiz yerde, yani mezarla bâle olsa, yalandır, iftiraya bâle olsa, fatâme cıkıp esazlandır.. Sizin anlayacağınız, biz bir adama

**komünist dedik mi, Bahrı Sefid'in su-
lari bile bu kara lekeyi silmez.. Yani,
İamt - cinsi yok, Hasan Ali, komünisttir.
Dolayısıyla Hasan Ali'nin kurulmasında
büyük emeği geçmiş olan Röy Eustitü-
leri de komünist yuvalardır. Hele Köy
Eustitüsləndən gikanlar siell'i komünist-
dir.. Üstelik, Tekin Eren'in de işaret et-
tiği gibi, İsmet Paşa kimseyi devamlı
olarak sunca yıl Bakanlıkta tutmuyaca-
ğına göre, ve Hasan Ali de dişpediz kom-
ünist olduğundan nəşri, İsmet Paşa da
komünistdir.. Sonraçığımı söyleyeyim,
Mustafa Kemal İsmet Paşa'yı sunca yıl
Başbakanlıkta böy yere tutmuyacığını
göre, ve İsmet Paşa da komünist olduğun-
dan nəşri, Mustafa Kemal de komün-
istdir.. Padişah da Mustafa Kemal'ı
1919'a dek tuttuguna, taa pagaliga hadar
yılısektigine gör, ve Mustafa Kemal
de komünist olduğunu gör, Osmanlı
Padişahı da komünistdir.. Bahasə var;
Padişah öte yandan Halife olduğuna,
yani Peygamber Efendimizin vekili bi-
lindiguna ve aym zamanda da komün-
ist olduğuna gör, Peygamber Efendi-
miz de komünistdir.. Daha da garib; Peygamber
Efendimiz yeryüzünde, Cenab-ı Hak'ın
sözləşsi olduğuna gör, ve aym zamanda da komünist
olduğuundan nəşri, Cenab-ı Hak'ın da komünist
olması gerekdir.. Ve Cenab-ı Hak ke-
diləne bəzəməlyen bir gey yaratmaya-**

İnsa, ve kendisi de komünist olduğuına göre, yaratmış olduğu kâinat ve onun içindeki dünya da komünistidir.

Ben Sünümü Hıçşa! diyorum, diyorum ama, işi böyle tutunca, tabii, Komünizmle Mücadele Derneğine, görüyorsunuz, bir hayli iş düşecek... Tahsilatın da buna göre artırılması gerekecek... Oysa dolar durumumuz maliüm, bombög.. Bir püf noktası bulmak gerek bu işe ki, kurtuluşum şakasızdan... Ne diyebiliriz mesela?.. Deriz ki: Bu Aristokarî bir manîk zindendir, yanındaki kovalamaca sonucular hep Aristo'nun başının altından çöküyor... Oysa billyorsunuz, Aristo, Eflâtuń'un tilmizi.. Eflâtuń da, billyorsunuz, baştan sona komünist ideolojisine dayanan ve bu yüzden çevirisi okullarımızdan hükmet kararyla toplatılan Cumhuriyet adlı bir kitap yazmıştır.. Öylese Eflâtuń da komünistidir, ve Eflâtuń da komünist olduğuna göre, ve Aristo da onun tilmid olduğundan nâıl, bu clas düşünceler de hep komünist olsa gerekir.. Yanı benim gibi ve Tekin Erer gibi kimse de komünistidir.. Öte yandan e Eflâtuń da Eflâtuń olduğuna göre, ve Mor Menevşe renk balomundan Eflâtuń tuttuğuna göre, Mor Menevşe de komünistidir, yanı Kızıldır.. Tevekkell köpôglumun boyunu mikülük deçili!..

Can YUCEL

CHP YANILMAKTADIR

Dr. Murat SARICA

ULUS Gazetes'nde imzasız olarak çıkan TİP'le ilgili yazıların bir iki önemli noktası ızde- rinde durmanın ve bu noktaları aydınlığa kavuşturma- maya çalışmanın gerekliliğine inanıyoruz. Söz konusu iki yazının 30 Nisan tarihlişinde sosyalizm ile demokrasiyi geliştiği izlenimi yaratılmaya çalışmaktadır. Yirminci yüzyılda demokrasi, artik bütün sosyal sınıfların serbestçe örgütlenebildikleri ve siyasi iktidara ağırlıkları koyabildikleri rejimin adıdır. Emekçi sınıfın iktidara gelmesini öneleyen rejimin adı ise fasizmdir. Partilerin sayısı rejimin fasist niteliğini ortadan kaldırır. Demokrasi kelimesinin önune aynı isimsiz yazarın yaptığı gibi bir surjuva sıfatı eklemek bu gerçeği değiştirmez. Yani burjuva demokrasisinde rejimin adının demokrasi olabileceğini için emekçi sınıfların örgütlenerek iktidara gelebilme yolları açık olmalıdır. Günümüzde demokrasi sınıflararası bir dengede rejimi olduğu gibi, değişmeyen bir kalıp da değildir. Demokrasi sürekli olarak gelişen ve kendini yenileyerek aşan bir rejindir.

İste bu demokrasi tarihin gelişme doğrultusuna uygun olarak emekçi sınıfların lehine devamlı olarak devam etmektedir. Ote yandan demokratik yönde- ki bu gelişmeyi sürdürmenin sadece emekçi sınıfların elinde olmadığı da unutulmamalıdır.

Daha kurulduğu günden beri anayasayı eksiksiz ve tamamıyla uygulamaktan yana olduğunu, düzeni anayasaya dayanarak, onun gösterdiği yoldan değiştireceğini tekrarlamaktan usanmayan bir partinin demokrasiye olan inancını sayın yazarın yaptığı gibi yuvarlaklıyla itham etmek, bulanık suda balık avı- maya çalısmaktan başka bir şey değildir.

CHP ne yazık ki gerçekten Çetin Altan'ın cevap yazısında belirttiği gibi sınıf yapısına önem vermediği ve kerameti yalnızca kendi politik kadrosunda aradığı işbu Ortanın Solu olarak şartlığı politikasını gerçeklestirebilmek çabasına sahip değildir. Simdiye kadar CHP etiketi altında ve partinin bünyesinde gerçek bir değişimlik yapılmadan gerçekleştirmek istenen çeşitli politikalar bu iddiaları doğrulamaktadır.

CHP, 1923 İzmir Kongresinden 1930'lara kadar liberal ekonomi yoluyla kalkınacağımıza inanmış, ge-

rekli sermaye birikiminin olmaması ve 1929 dílna buharanı nedeniyle bu tarihten itibaren benimsediği devletçiliği, devlet kapitalizmi biçiminde uygulamış, devlet eliyle fert zengin etmenin şanesi örneklerini vermiş, ilerde DP'yi ve AP'yi meydana getireceklerin güçlü bir kanadı olan komprador burjuvazisinin kendi elleriyle yaratmıştır. 1946'dan sonra CHP'nin iktisadi politikasının ne olduğunu söylemek ise pek o kadar kolay değildir. 1963'den sonra da Türk emekçi halkın uyanmaya başlaması ve özellikle TİP'nin Türk siyasi hayatındaki önemli yerini almasıyla, CHP'de hala öndü alınamayan çatışmalarla yol açan Ortanın Solu görüşü meydana çıkmıştır. CHP'nin özünlü meydana getiren bürokrat kadronun sınıf gerçegine inmeden şartlığı politikasıyla daha birçok zigzaglar çizmesi kimseyi şagırılmamalıdır.

Nitekim CHP'nin bütün bu zigzaglarının nedentili Ulus yazarı «CHP'nin düzen değişikliğine TİP gibi sınıfsal bir açıdan bakmadığını» belirtterek ortaya koymaktadır. Ne var ki, sayın yazarın Marx'a dayanarak Türkiye'nin kapitalist yapıda bir ülke olmadığını ileri sürmesi, sınıf gerçegini inkâr etmesi için yeterli bir sebep değildir. Türk toplumunun batı kapitalist ülkelerinden farklı olan sınıfsal yapısı, Ulus yazarını ve CHP elçisinde düşüncelerini en azından yanıltıcıya düşürmektedir. Bugün bir yandan Türk emekçi halkın hızla bilinçlenmeye ve kendi öz partisine sahip çökmektedir. Ote yandan da Osmanlı Devleti geleneginden kalma vergi ve angarya yoluyla halkın sömören bürokrat sınıfı karşı bugün Türk emekçi halkın emperyalizmle işbirliği yaparak sınıfları komprador-tefeci-ağa üçlüsü gittikçe güç kazanmaktadır.

BU ortamda, anayasamızın öngördüğü ve emekçi halkın millî gelirden yarattığı değer karşılığı halk ettiği payı alması şeklinde tarif edebileceğimiz sosyal adaletin sağlanabilmesi radikal reformları gerektirmektedir. Adam başına düşen millî geliri 230 dolar olan ve emperyalizmin baskısı altında bulunan bir ülkenin sosyal adaleti gerçekleştirmeye yoluyla, adam başına düşen millî geliri 2 bin dolar civarında olan, az gelişmiş ülkelerde çeşitli yollardan sözümlen sanayileşmiş Avrupa ülkelerein sosyal adaleti gerçekleştirmeye yolu aynı değildir ve olamaz. Ül-

kemizde sosyal adaletin gerçekleşmesi, hızlı kalkınmaya sıkı sıkıya bağlıdır; hızlı kalkınma ise Türk halkın ihtiyaçlarına cevap veren gerçek bir sanayileşmek ve sanayileşmeyi engelleyen faktörleri, anayasayı eksiksiz ve tamam uygulayarak, ortadan kaldırırmakla mümkünür. Bu engeller bugünkü dış ticaret rejimi, özel bankaların kredi politikası ve toprak ağalığıdır. Dış ticaret, bankalar ve sigorta şirketleri emekçi halkın kontrolü altında devletleştirilmeden, radikal bir toprak reformu yapılmadan sosyal adalet içinde hızlı kalkınmanın başarılabilmesi mümkün değildir. Bu düzen değişikliğini gerçekleştirecek, emperyalizmin ve sömürgeçilerin meydana getirdiği ağırlığı yerinden oynatacak olan maniveli ise Türk emekçi sınıfıdır. Türk toplum yapısının özellikleri emekçi sınıfında de özellikler yaratır. Nitekim batı ülkelerein tersine Türk köylüsü sosyal yapısı itibariyle tutucu değildir. Ülkemiz emilli burjuvazisinin feudaliteye mücadelede sırasında gerçekleştirdiği bir toprak reformundan geçmemiştir. Bizde komprador burjuvazisi toprak ağası ile kolkoladır. Onun içindir ki, ülkemizde devrimci bir işçi sınıfının karşısında tutucu bir köylü kütlesi söz konusu değildir. Dertler ve çözüm yolları kendisine anlatıldığa uyanmakta ve sınıf bilincine ermektedir. Burada üzerinde durulması fazla yer alacak daha birçok nedenler yüzünden işçiler, topraksız ve az topraklı köylüler, köylük esnaf, zanaatkârlar ve emekten yana aylanlar bir bittin. Türk emekçi sınıfının meydana getirmektedirler.

ISTE TİP'nin dayanğını ve düzeni değiştirecek olan maniveliyi bu emekçi sınıfı meydana getirmektedir. TİP'in yolunu ise işçi sınıfının demokratik ve bilimsel öncülüğünü aydınlatmaktadır. Bu iştakan yoksun olduğu içindir ki CHP anti-emperyalist mücadele içinde yerini alamamış, anti-emperyalist mücadelenin NATO'ya karşı çıkmakla başladığı gerçegini kavrayamamış, anti-emperyalist mücadelede güç birliğini salık verenlerin umudunu kırmuştur.

Anti-emperyalist mücadele, emekçi halkın bu mücadeleye her geçen gün daha yoğun olarak katılmasıyla gerçek anlamını kazanacaktır. Atatürk'ü bürokratlara da, İkinci Kurtuluş Hareketinde kendisine uygun olan yerlerini almayı dilişmektedir.

İHTİLAL GELİŞİYOR

**Köylüler
seflarımıza
katılıyor
ve ikinci
doğu
cephe de
kuruyor...**

PINO DEL AGUA'da, Sierra Maestra'nın hemen hemen dikenlemecek şekilde denizle birleştiği sahil üzerinde bulunan Uvero'daki askeri müttefiklerin ele geçirilmek üzere sahile en erken fırsatı bekledik. Bu fırsat 28 Mayıs 1957 günü elimize geçti. Uvero'daki çatışma çok kanlı olmuştu. Her iki yanında yer alan 120 ya da 140 Kigiden 40'ı savaş dışı bırakılmıştı. Yüzde, çatışmada yer alanların yüzde 30'u ya ölmüş ya da yaralanmıştı.

Uvero'daki çatışma aşağı yukarı şekilde olmuştu: Fidel başlama işaretini vermek üzere ateg etmiş ve hepimiz önceden kararlaştırılmış olan hedeflere kargo hareketi geçmiştir. Batista'nın askerleri de özellikle Fidel'in bulunduğu tepeye doğru ategi başlamışlardı. Bu arada Fidel'in yanlarında dikilmekte olan Julio Diaz vurularak öldürülmüştü. Askerler gittikçe daha güçlü şekilde direniyor, amacımız ulasmak üzere baskı yapabilmemiz de o derece güçleşiyordu.

İçimizde en önemli görev, hilcumumuzun merkezinde bulunan Almeida'ya verilmisti. Görevi gereğince, Raul'a ve kendi adamlarına yolu açabilmek için nöbetçi kulübünü safdıri bırakacaktır.

Kıvazumuz Eligio Mendoza'nın da bir an içinde silahla sarılarak hilcumaya geçtiğini gördük. Eligio oldukça bâtil inançları bulunan bir kimse idi. Dikkat olmasam hatırı attığımızda hiç umurmadan ekoruyucu melegi'nin kendini koruyacağını söyledi. Bir kaç saniye sonra da kendisinin bir makineli tüfek atesyle Adeta ikiye bölgildiği görüldü. Düşmanın ategi gidiş oldukça üstündü; bu arada bir kaç şü verdimiztik.

«Arjantinli oğlu cocuğu ya yüreksin, ya dipesi yersin!»

Merkezden hilcum ederek düşmanıza ele geçirmemeyecemiz anladık. Jorgen Sotus, kendisine spesial admı takılmıştı yardımıcılıkla birlikte Polis'e yolu tizerinden yan kusatınaya gi-

Kuba topraklarındaki ilk savaş günlerinde silahlı Che Guevara, bir silah arkadaşıyla

rigi. Kuşatma harekâtı başlar başlamaz spesial vurularak can verdi. Sotus ise düşmanın eline geçmemek için denize atiamak zorunda kaldı. Sotus'un takımındaki diğer yoldaşlar ilerleyebilmek için bilyik geyret gösterdi de, nücumları düşman tarafından pişiklendi. Vega adlı bir köylü öldürülmüş, Manal eigerlerinden, Quico Escalona da kolundan, elinden ve kaba etinden yaralanmıştı. Askerler aşağı kütüklerini siper olarak kılıçlı birligimizi parçalıyorlardı. Almeida düşman meyzi ile geçirilmek için son bir hilcumda geçti. Cilleros, Mauro, Hermes, Leyva ve Pena yaralılarlardı. Moll öldürülmüş, Almeida'nın kendisi de başından ve kolundan isabet almıştı. Ama bütün bunlara karşılık bu son hilcumda nöbetçi kulübesi de düşmüş, garnizonun yolu birligimize açılmıştı.

Öte yanda Guillermo Garcia'nın isabetli makinah tüfek atışları üç düşman askerini öldürmüştü; bir dördfincisi kaçmayı kalkmışsa da başaramamış ve Guillermo'nun kurşunlarıyla can verdi.

Takımı iki ayrı kola ayırlıncı olan

Raul hızla nöbetçi karakoluna doğru ilerliyor. Almeida ve Guillermo Garcia'nın hilcumları da durumu lehimize getirmiştir. Bu arada bir süre önce Batista ordusunu terkederek saflarımıza katılmış olan Luis Crespo bu çatışma sırasında takdirle anıacak yararlıklar gösterdi. Crespo'nun hiçbir zaman unutmayacağı bir anı vardı oende:

28 Şubat 1957 günü Las Mercedes vadisindeki kampanı dayadık. O zamanlar bizlere kılavuzluk yapıp yiyecek tedarik eden Hermes nedense o gün hiç göründemişti. Fidel derhal yolları hâkim başka bir bölgeye hareket etmemiz için emir verdi. Öğleden sonra saat dört sıralarında Universo Sanchez ve Luis Crespo yolu gözlerken Las Vegas yönünden bilyik sayıda düşman birliklerinin geldiğini görmüşlerdi. Düşman yolumuzu kesmeden tepelere ulaşır arka tarafa geçmek zorunda idik. Düşmanın yaklaşıma olduğunu çok uzun bir mesafeden gördüğümüz için bu geçis zorda olmayacağından emin değildik. Ancak birdenbir bu hândan düşmanıza karşı hâkimiz olmak isteyen bir düşman askerini ele geçirmemiştir. Çatışma iki saat kırkbeş dakika sürmüştü, şiddetli ateg teatisine rağmen sivil halktan kişiğin dahi burnu kanamamıştı.

Çatışma sonunda kayıp listesi söyle idi: Moll, Nino Diaz, Vega, spesial Julio Diaz ve Eligio Mendoza ölü; La ve Cilleros ağır yaralı... Ayrıca Macomuzundan, Hermes Leyva göğsünde Quico Escalona sağ kolundan ve elinde Pena dizinden, Manuel Acuna sağ kolundan ve Manais sağ eigerlerinden sağ yaralar almışlardı. Böylece 15 yıldızımız safdıri bırakılmıştı. Düşman ise ölü, 19 yaralı vermiş, 14 kişi yakalandı ve altı kişi de kaçmış.

Yeniden doktorluğa başlaması zorunda kalmıştır..

önceki öğrendiklerini kanıtlıyordu. Bu na rağmen tepeye ulaşmağa muvaffi olduk. Fakat ben bu yürüyüşte büyük güçlük çektim. O sırada astım hastalığı oldukça ilerlemiş bulunduğundan güçle yürüyebiliyordum. Tepeye ulaşlığımızda nefes nefese kalmıştım. İste o sırada Cresco'nun yürümem için göstermiş olduğu gayreti asla unutamam. Ne zaman kendilerine artık yürüyemeceğini, beni geride bırakıp gitdebileceklerini söylediysem, Cresco o her manki argosuya: «Ulan Arjantinli oğlu oğlu çocuğunu, ya yürürsün, ya da dipesi yersin» dierek beni yürüyüşe zorlamıştı. Sonra da kendi yükünden yanas beni ve bir de ağır arka çantasını tepeye kadar sırtında taşıdı. Bütün bunu yoğun bir düşman ategi altında yordu..

Guevara'nın hayatı ve hatırları

- 6 -

Derleyen : Mekin GONENÇ

Fidel ve Che'nin önderliğindeki Barbudos'lar United Fruit'un Oriente eyaletindeki lantifundiasını işgal ettiğinden sonra

topladığımız vergilerle yukarıda belirtmiş olduğum işlerde kullanmak üzere elimize hayli para geçti.

9 Nisan Genel Grev hareketi, fiyasko ile sonuçlanıyor..

Ovah bölgelerde yaşamakta olan taraftarlarımız da İhtilal nitelikte bir genel grev hazırlıyorlardı. Bu amacıyla İşi Milli Cephesi (FON) adlı bir örgüt kurulduysa da daha igin başında hizipçılık yüzünden çalılamaz hale getirildi. Nedense o günlerin gerginliğinden fazla radikal tükirlerle 26 Temmuz'un tüm havasını benimsenmiş olarak kurulan bu örgüte isetler biraz soğuk davranışlarıydı. 9 Nisan'dan kısa bir süre önce Fidel Castro İhtilal yolundan gitmek istemeyenlere karşı ciddi bir uyarmada bulunmuştur. Ancak daha sonraları bu örgütün tek başına genel bir grev saglayamayacağını anladığımızdan Fidel ıgışına yeri bir çağrıda bulunarak onları FON'un içinde yada dışında birleşmeye davet etti. Bu grev hareketini hazırlayan militiler, topu direnme kuralarını tamamen yanlış bir şekilde uygulayarak önceden hiçbir çağrıda bulunmaksızın anlı bir şiddet hareketi halinde grevi başlatmaya kalktılar. Fakat bu hareket ıgışının tüm olarak desteklenmedi kazanmadığı gibi bütün ilkede birçok degeri yoldaşının ölümüne de sehp oldu. 9 Nisan Hareketi tam anlamıyla bir fiyasko idi. Ve ülkeyi yöneten dikta rejimine karşı hiçbir tehditte vararamamıştı. İş bununla da kalmadı, Hükümet bu olaydan sonra Sierra Maestra'daki harekata son vermek üzere yeni birlikler hazırlayıp o bölgeye göndermeye başlamıştı. Bu yüzden savunma hattımızı Sierra Maestra'nın daha iç bölgelerine almak zorunda kalmıştı. Hükümet karımıza yer alan birliklerinin sayısını devamlı şekilde artırmıştı. Bu arada Batista askerlerinin sayısı 10 bini buluncaya kadar devam etti. İste bu 10 bin kişilik kuvvetleri karakol hattımız olan La Mercedes koyunda 25 Mayıs günü bize karşı taarruza geçecekti.

yerlerimizi kurmak imkânını elde edecektik.

Böylesce küçük bir ayakkabı fabrikası, bir saracانane, içinde elektrikli bir torna makinası bulunan bir silah imalathanesi, bir naibant ve bir de tenekeci atölyesi kurabilmiştık. Bunlarla da kalmamış, okullar, dinlenme yerleri ve ekmeğin pişirmek için firmalar da inşa etmiştik. Daha sonra da Radio Rebelde (İhtilal Radyosu) verici istasyonu kurulmuş ve ilk gizli gazetemiz EL CUBANA LIBRE (Özgür Küba) yayınlanmaya başlamıştı.

O zamanlar bütün bu kurumlar, düşman baskınına uğramak tehlikesiyle karşı karşıya idi. Ne var ki bunlar için La Mesa vadisinde seğilimsi bulunan bölge, birliklerin derlemesine elverişli olmadıklarından savagın sonuna kadar herhangi bir saldırdan masun kaldı.

Artık köylüler de devamlı şekilde saflarımıza katıldılar. Bu gelişme bizlere ikinci doğu cephesini kurmak imkânını verdi. Bu ikinci cephe daha sonraları savagın gelişmesinde önemli roller oynayacaktı. Her bakımından iyi bir şekilde örgütlenmişti. Bütün evlerinde her biri «bakanlık» fonksiyonunda olan yedi ayrı kurulugun bulunuyordu. Bu kuruluşlar içerisinde adalet, bayındırık ve ulaşırma işleri düzenlendiği gibi, ordunun İhtilal kanunları ca hazırlanmak idi. Bu arada büyük fabrikalarдан ve şeker sanayı işletmelerinden

Che Guevara, savaş arasında verilen bit dinenme molasında kabve igerken...

dar iyi şekilde tedavi ettiğimiz yarah düşman askerlerle birlikte orada bırakarak ayrıldık. Yoldaşlarımız düşman askerleri tarafından gayet iyi bakılmışlardı. Ancak Cilleros'a Santiago'ya ulaşmak nasip olamamıştı. Leal ise ölümünden kurtulmuş ve daha sonra Isla de Pinos cezaevine gönderilmiştir. Kendisi İhtilal savasımızın o önemli olayının izlerini hâlâ taşımaktadır.

İhtilal güçlenince kendi hükümetimizi de kurmuştur..

Uvero çatışması henüz adada başına sansır konulmadan meydana geldiği için siyasi bakımdan olağanüstü bir sonuç sağlamıştı. Bütün Küba halkı Uvero çatışmasını duymuş ve başaramız ağızda nağıza dolanmıştı. İste o günlerde Batista yönetimini affedilmeyen bir hata işleyecek ve sanki bizim varlığımızı umursamayan bir politika izlemeye karar verecekti. Bizler de oandan itibaren şirekli kamp yerleri kurmak suretiyle göçebe hayatımıza son vermek ve ilk fabrikalarımızı ya da

Çatışma sırasında müfrezenin doktoru ile yardımcısını da ele geçirmiştik. Kendisiyle bir daha hiç karşılaşmadığım bu sakin görünüşü kır和社会 doktor ile aramızda garip bir olay geçti. Şu anda kendisinin İhtilal saflarında bizlerle birlik olup olmadığını da bilmiyorum. Ben pek de önemli bir doktor sayılmazdım. Ustalık o anda doktorlu görevini yerine getirmeye de pek havesli değildim. Yaralıların sayısı gittikçe artıyordu. Bu yüzden yaralıların bakımı kendisine devretmek fizere yanna gittiğimde bana kaçı yaşında olduğumu ve tıbbiyeyi hangi tarihte bitirdiğini sormustu. Kendisine doktorlukta birkaç yıllık tecrübe olduğunu söyleyince de, «Elyisi mi, yaralılarla siz bakın. Çünkü ben okuldan daha yeni mezum oldum, tecrübe de oldukça az demisti. Tecrübesinin azlığı bir yana herhalde esir düşmenin vermiş olduğu korku da, tip konusunda bildiklerini birdenbire unutturnuș olmamıştı. Bu durumda üzerindeki asker üniformasını bir doktor önüğü ile değiştirmem gerekiyordu. Ama yaptığım iş, ellerimi yıkayıp temizlemekten başka bir şey olmadı.

Tıp meslegine bu kısa dönüştümde ilk hastam Cilleros oldu. Bir mermi sağ kolunu kırmış, oğrularından geçirip omurgasına saplanarak bacaklarını felce uğratmıştır. Durumu oldukça ciddi idi. O anda yapabileceğim tek şey kendisine bazı teskin edici ilaçlar verip, göğüsünü sargı bezile sikiçe sararak daha rahat nefes almasını sağlamaktı. Cilleros'un hayatını kurtarabilmek için yapabileceğim tek şey ise, sırf doktorun seref sözüne güvenerek, 14 düşmanın estrini beraber götürüp Leal ve Cilleros'u tedavi edilmesi fizere düşmanın himayesine bırakmaktı. Vardığımız kararı birkaç iş açıcı cümle ekleyerek Cilleros'a açıkladığında, dediklerinde acı bir tebessümle yüzüme öyle bir bakmış gibi, gözlerindeki ifade kelimelerden daha güçlü ve etkileyiciydi. Bunu kendisinin sonu demek olduğunu biliyordu.. Ve biz de biliyoruk bunu.. Bir ara onu almadan öpmeye niyetlendim, fakat birden bu hareketimin kendisinin ölüm kararını izzalamak gibi bir anlama gelebileceğini kavradım. Zaten sezindığı bir şeyi adeta doğrularcasına bu hareketi yapmakla kendisinin son dakikalarını daha da kötüye çevirmemem gerekiyordu. Sonlarının ölüm varacığım bilmelerine rağmen gene de bizerden ayrılmamakta israr ettiler. Ama bize düşen görev onların hayatlarını kurtarmak için son dakikaya kadar mücadele etmekti. İki yoldaşımız, kendilerini eiden geldiği ka-

ANT'ÇILARIN 175,5 YILA KADAR HAPSİ İSTENİYOR

Adalet Bakanı Hasan Dinçer'in savcılara karşı yaptığı terör kampanyası bütün şiddetyle devam etmekte olup, sadece ANT mensupları hakkında bir yılda 35 dava açılmış ve toplam olarak 175,5 yıl hapis cezası istenmiştir.

Hakkında açılan 12 ceza davasında dergimiz sahibi ve genel yayın müdürü Doğan Özgür'den hakkında istenen cezaların toplam 50 yıl bulunmaktadır. Özgür'den'in davalarında 4'ü «hükümete hakaret», biri «cumhurbaşkanına hakaret», biri «orduyu isyana ve halkı kanunlara karşı gelmeye teşvik etmek», biri «Adalet Partisi'ni toplayık'n kılıçık düşürmek», biri «şimfları tehlikeli surette kin ve adavete teşvik etmek», biri «kesinleşmemiş mahkeme kararları üzerine müthalâa yürütmek», üçü de «şahsi hakaret» iddialarıyla açılmıştır.

Özgür'den hakkında ayrıca biri Jokey Kulüp, ikisi de Ahmet Muşlu tarafından açılmış üç tazminat dava var ve toplam olarak 250 bin lira manevî tazminat istenmektedir.

Cumhuriyet Savcılığı, Yaşar Kemal hakkında da çeşitli fikralarından dolayı beş dava açmış ve toplam olarak 10 yıla kadar hapis cezası istenmiştir. Yaşar Kemal'in dava konusu bütün yazılarda, «şimfları tehlikeli surette kin ve adavete teşvik ettiği» ileri sürülmektedir.

Çetin Altan'ın ANT'ta yazdığı bir yazışmadayı Ahmet Muşlu tarafından bir «şahsi hakaret», ayrıca «Bornova Saveci İtten dinleyiniz» başlıklı fikrasını dergimizde de tekrarladığı için Cumhuriyet Savcılığı tarafından T.C.K.'nun 142. maddesine göre, «komünizm propagandası yapıldı» iddiasıyla bir ceza davası açılmıştır. İki dava da Çetin Altan hakkında toplam olarak 18 yıla kadar hapis istenmektedir. Aneak, kendisi milletvekili olduğu ve dokunulmazlığı bulunduğu için Çetin Altan'ın davalarına bakılmamaktadır.

Fethi Naci'nin, Sovyet İhtilâli'nin yıldönümü dolayısıyla yazdığı «Eldim İhtilâli 50 Yaşında» başlıklı yazısında Atatürk'ün Sovyet İhtilâli hakkında görlülerini açıklamış olması da Cumhuriyet Savcılığının «komünizm propagandası» olarak kabul edilmiş ve T.C.K.'nun 142. maddesine göre 15 seneye kadar hapis talebiyle dava açılmıştır.

Hüseyin Baş hakkında da, «NATO Kovulma-hâr» başlıklı yazısında «hükümete hakaret ettiğ» iddiasıyla bir ceza davası bulunmaktadır. Baş hakkında istenen ceza miktarı, altı yıla kadar hapisdir.

Can Yücel'in ise «Gelecek Olsun» başlıklı fikrasında, «şimfları tehlikeli surette kin ve adavete teşvik ettiği» iddiasıyla T.C.K.'nun 312. maddesine göre açılmış bir dava var ve istenen ceza miktarı 2 yıla kadar hapisdir.

Bu yazıların yayımlandığı sayılarda ANT'in sorumlu müdürü olan arkadaşımız Yaşar Uçar hakkında da aynı iddialarla dava açılmış olup istenen ceza miktarı 74,5 yıla kadar hapisdir.

ANT'çiların davalarının büyük kısmına Toplu Basın Mahkemesi'nde, bir kısmına da ağır ceza mahkemelerinde bakılmaktadır.

Savcılık bu davalardan ayrı olarak Doğan Özgür'den hakkında iki, Yaşar Uçar hakkında da üç soruşturma daha açmıştır..

Şinasi Kaya, toplumu üniversite gençleriyle birlikte...

TİP'in Belediye Başkan adayı Şinasi Kaya konuşuyor. —

Isci sehrini isciler yönetmeli

★ Türkiye'nin en büyük şehri olan İstanbul'un belediye başkanlığına aday gösterilen İl işçi sözleşmeciler. Bugline kadar İstanbul'un belediye başkanları daima egemen sınıfların temsilcileri arasından yada taşınan işçilerden seçildiği için sizin adığınız İstanbul'lular için büyük bir yenilik meydana getirmektedir. Bir işçi olarak kendinizi İstanbul'lulara ve bütün Türk halkına tamtar musunuz?

— Ben, bir Doğu Anadolu köyünde doğdum. Hem de sıkitan, sudan, yakacaktan yoksun bir köyde. Bir yandan insanlık

feza fehileyle uğraşırken, benim doğduğum köyde halen karasapla sürülmektedir tarılar. Halen tezec yakılır benim doğduğum köyde. Ve insanları hayvanlara beraber yatarlar. Annemin annalarına göre bu medenî ortam içinde doğmuğum ben. Babam 25 lira mağaz bir posta müvezzi imiş. Sonra polis olmuş.

İlk tâhsil yıllarım Ankara'da geçti. Biliyare babamın mesleği dolayısıyla diyar diyar dolastık Anadoluya. Artvin Erkek Sanat Enstitüsü'nden mesun oldum. Ve bu büyük kente, İstanbul'a tâhsil yapmak özlemile geldim. Ayda 50 Lira gönderiyordu babam. Çalışmak zorun-

daydım. Vehbi Koç'a ait bir fabrikada işçilige başladım. İşçilik yollarında gerçekten sermayenin etki baskısı ilk kez hissettim hayatmda.

★ Sendikacılık bayatına nüfus ve nasıl atıldı?

— Doğustan haksızlıklara karşı isyancık bir ruhum vardı. Bu nedenle işyerinin işçi temsilcisi oldum. 8 Milyon Lira sermayeli bir fabrika, bir yılda 16 Milyon Lira kazanmıştı. Bu kazançtan işçiler için hisse talep ettiğimde, ilk kez suçlanıktım. Fakat bu suçlama, benim için bir şerfti. Sonra Türkiye Maden İş Sendi-

CHP KİMİ KANDIRIYOR ?

Sayın İnönü, Konya Öğretmenler Derneği'nde yaptığı konuşmasında, «Siyaset hayatlarında daima öğretmenlerin yanında oldukları, söylemiş. Başka bazı C.H.P. siyâsiler de, öğretmen derneklerine zaman zaman bildiriler yollayarak, öğretmenleri desteklediklerini bildirmiştir. C.H.P. İleri gelenlerinin, bu söz ve davranışlarında içten olmadıklarını, üzüllererek birtakım sorundayız. Gerçekten, muhalefete döktükleri zaman, öğretmenlerden yana görülmeyi becermişlerdir. Ama iktidara geldiklerinde, öğretmenlere karşı, hemen hemen bütün iktidarlardan ayırsız davranmışlar, öğretmen kıyımı makinelерini iş başına getirmiştir.

Hasan Ali Yücel, İ. Hakkı Tonguç'u arkadan vuranlar C.H.P. İleri gelenleridir. Köy Enstitüleri de, eylülde 1947'de, yanı C.H.P. İktidarı zamanında yıkılmış, Hasan Ali Yücel, Ulus'tan çıkarılmıştır. Amerika'ya da Türkiye'ye gelmesi aynı tarihe rastlar.

Mahmut Makal, «Bizim Köyü» yazdığı zaman C.H.P. İktidarı zamanında hapse atılmıştır.

1961 seçimlerinden sonra da Hatiboglu, Oktem gibi kişilere Eğitim Bakanlığı yapma yetkisi verilmiştir. Hattâ, Nuri Kodamanoğlu'na bile müsteşarlık yaptırmıştır.

Hatiboglu, Köy Enstitüsü gişeleri için kötlilik maksadıyla, «demirol, kömürç», sıfatlarını kullanmıştır. Gerçi gazetecilerin haberleriyle bilincili öğretmenler sürülmüştür. Birkaç kez Başbakan

BATI ALMANYA'DA NAZİZİM HORTLADI

★ Almanya'da yapılan eyalet seçimlerinde Alman Nasyonal Demokrat Partisi (NPD)'nin tahminlerin üstünde oy toplaması, bütün dünyada telaş ve endişe uyandırmış, İkinci Dünya Savaşı'ndan önce Hitler'in yükseliş günlerini ister istemez hatırlatmıştır. Neo-Nazi Partisi olarak bilinen NPD, son seçimlerde oyaların yüzde 9,8'ini almıştır. Bir sürpriz tesiri yaratan bu oy artışı, aslında kısa bir dönemin getirdiği bir gelişme olmayıp, Nazi hareketi, İkinci Dünya Savaşı'nda hemen sonra iktidarı yeniden ele geçirmek üzere Almanya'nın kaderi üzerine kumar oynamaya başlamıştır. Arkadaşımız Selma Asworth, aşağıdaki incelemesinde yeni Nazi hareketinin yirmi yıllık gelişmesini ortaya koymaktadır.

Selma ASWORTH

Almanya'da Neo-Nazi dalgası, NPD (National Demokratische Partei Deutschland) ile bağlantılı değildir. İkinci Dünya Savaşı'nın sona erdiği günden beri, aşırı sağcılar, yönetimi tekrar ellerine geçirerek amaci ile çalışmaktadır. Bonn'daki Federal Alman Cumhuriyeti'nin yapısını 1947'den bu yana inceleyerek, Nazilerin hemen her alanda mantar gibi ortaya bulunduklarını söyleceğiz.

15 Ocak 1953'te Londra'da bulunan yabancı basın temsilcileri, İngiliz Dışişleri Bakanlığının basın kısmı şefi Sir William Ridsdale tarafından bir basın konferansına davet edildiler. Sir Ridsdale'yu haber verdi: «Düsseldorf ve Hamburg'da eski Nazi şeflerinden 7 kişi tevkif edilmişdir. Bonn hükümetini devirmek ve yönetimini ele geçirerek işin son derece ustalıkla hazırlanmış Mr. Örgüt ortaya çıkarılmıştır.»

Yakalanan Nazi şeflerinin elebaşı, Dr. Werner Naumann'dır. Harbin son günlerine kadar Dr. Goebbels'in Propaganda Bakanlığında müsteşar etmiş olan Dr. Naumann aynı zamanda Hitler'in vasıyetnamesinde, Dr. Goebbels'in yerini alacak adam olarak göstermiştir. Tutuklananlar arasında, Hamburg «Gauleiter» i Karl Kaufmann; SS'lerin temerküs kampları kısmı şefi, SS Generali Paul Zinnerman; Salzburg «Gauleiter» i ve Hitler'in vasıyetnamesinde geleceğin eğitim Bakanı tayin edilen Gustav Schée; Nasyonal Sosyalist Öğrenci Ligi Başkanı ve Hitler'in elçik ve kisırtaşması eksperlerinden Dr. Heinrich Husemayer; Nazi devrinin Propaganda memurlarından Dr. Karl Scharping; Üçüncü Reich'in bölge liderlerinden Heinz Siepen vardı.

İngiliz askeri makamlarının elinde tevkif strasında tonlarla gizli materyal geçmiştii. Bu vesikalardan Naumann grubunun dehset verisi şekilde hazırlandığını hiç şüphede bırakmıyordu. Tevkif edilen 7 kişiden başka, Nazi örgütünün tekilliğini tevkif eden 125 kişiin isimleri yayınlandı.

Naumann ve arkadaşlarının, Bonn'a haber verilmeden İngilizler tarafından tutuklanması ve bu olayın tam Amerika'nın Almanya ile askeri anlaştığına inanılayacağı anda ortaya atılmış, Adenauer'ı ve Almanları çok sarsıldırdı.

Sağrı basına, bu coup d'état haberinin sur Almanları Amerikalıların gözüne kötülemek

maksadıyla İngilizler tarafından uydurduğunu yazdı. Fakat gerçek örtbas edilemeyecek dehsetteydi. «Der Spiegel», «Frankfurter Rundschau» ve «Stuttgarter Nachrichten» gibi ciddi dergi ve gazeteler, Naumann komplotonun ıgyüzünü bütün teferruatıyla Alman ulusuna bildirmeye başladılar. Dr. Adenauer, gerek İngilizlerin elindeki vesikalaların ağırlığı, gerekse bu üç kudretli Alman gazetesinin ağızı baraj atesi kargasında, bir basın toplantısı yapmak zorunda kaldı ve orada Naumann gurubunun Almanya'nın her tarafına koş salmış olduğunu kabulendi.

18 Mart 1953'te Adenauer, İngilizlere başvurarak, sankuların Alman makamlarına devrinin, dava Alman mahkemeleri tarafından beklenmesini istedi. İngilizler bu isteği 27 Mart'ta kabul ettiler.

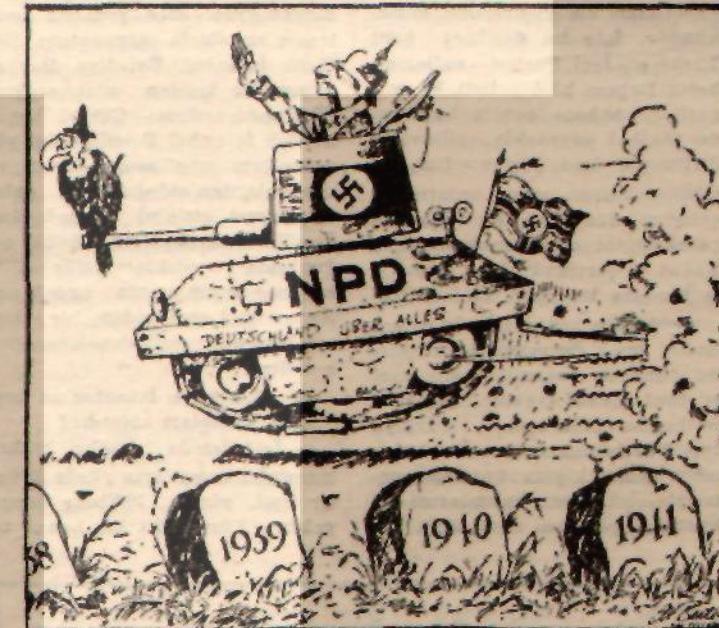
Naumann ve arkadaşlarının Bonn'a devrinde sona, sankuların avukatları, Alman makamlarına baskı yapımı başladılar. 15 Haziran 1953 tarihli «Bremer Nachrichten» gazetesinde, avukatların Bonn İleri Gelişmeleri tehdit ettilerini, şayet sankular serbest bırakılmazsa, Adenauer'in sağ kolu olan kimselerin isimlerinin bu işe karıştırılacağına söylediklerini bildirdi. Nitekim Haziran 1953 sonunda, Naumann ve arkadaşları kanun ve mahkemelerle alay edercesine serbest bırakıldı. 1954'te de en yüksek mahkeme kararları, böyle bir dava yoktur diyecek, teknik olayı örtbas etti.

Duruma fena hâde kuran İngilizler, bu konuda gizli tutumunu sürdürdüler. Naumann'ın bandı'na abnumus telefon konuşmaları, not defterlerinden pasajlar, bulustuğu ve mektuplaştığı kişilerin isimleri, hepsi ortaya döküldü. Bu vesikalardan içinde, Adenauer'in güvenliği bir çok kimseleyi nyusuz bırakacak bilgilere sahip.

16 Haziran 1954'te «Bremer Nachrichten» Gazetesinde «Örümcek bağılı altında gikan bir yazıt» Naumann grubunun amacı söyle anlatılmaktadır:

«1 — Nazi örgütü, bugünkü anayasayı incitmeye dikkat ederek kendi hareketini organize edecek, ve zaman geldiğinde devlet mekanizmasını ele geçirerek.

2 — Adenauer başınıza olduğum müddetçe, müttefikler Almanya'yı rahat bırakacak ve hiçbir şeyden şüphe etmeyeceklerdir.

ADOLF VON THADDEN
— Hitler, No. 2 —

Avrupa, Nazizmin tamamen öldüğine inanıldığı an, biz başımız kaldıracağız.

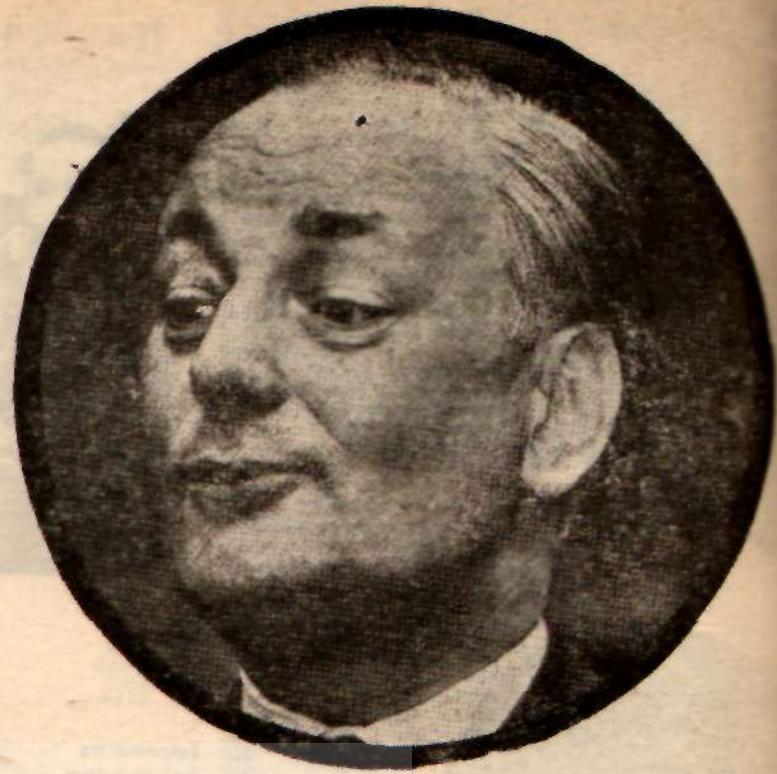
3 — Yeni bir enfiltasyon metodu kullanmalıyız. (Tunterwanderung) Yeraltı faaliyet ile parçaların, bakanlıkların, eğitim sistemlerinin içine sokulmalyız. Güçlüdür ve gözaher milliyetçilik gösterilerinden kaçının; üniforma giymek, bayrak sallamaktan vazgeçin. Ufak hücreler halinde çalışın. Kimsenin şiphesini uyanırmadan kitle organizasyonu haline gelin..

4 — Almanya'nın tanınmış sanayicileri ve işadamları arkamızdadır.

Almanların «Nau-Nau» dedikleri bu plan, bir növ politik Mafia olan «Führungsring» (Nazî Yüksek Komando) tarafından hazırlanmıştır. Alman Bakanlığının Yahudi İşleri Ofisi'nde yüksek memur olarak çalışmıştır. Onu İşçiler Bakanlığında bu görevi legal ettiği aradı. Nasyonal Sosyalistlerin İçişleri Bakanlığı o korkunç Nürnberg kanunlarını hazırlamıştır. Alman kanının korunması için hazırlanan bu kanunların taşığını yapanlardan biri ve Hitler'in işkanlarını bizzat kaleme alan Hans Globke'dir. 28. Eylül 1960 tarihli «Der Spiegel» Dergisi Globke ile Adolf Eichmann arasındaki işbirliğini açıklamıştır. Her ne kadar Globke, Nazi Partisi üyesi olmadığını söyleyerek kendini savunmaya kalkmışsa da, gene «Der Spiegel» 10 Ağustos 1960'da yayınladığı bir mektupta Hitlerin Globke'ye «Alman kamu muhafazasında büyük rol oynuyacağın kanunu hazırlamasında bizmetinin budutsuz olduğunu yazdığını açıklamıştır.

5 — Alman gazeteci Michael Leinz-Mansfeld, «Frankfurter Rundschau» da yayınladığı seri halindeki 6 makalede (1. Eylül 1951 - 6. Eylül 1951) «Siz korkunç yaratıklar, gene geri geldiniz» başlıklı yazısında, Bonn'daki Federal Alman diplomatlarının karanlık geçmişlerini ortaya vurdu.

Bavyera Radyosu direktörü, Wilhem vom Cube, yaptığı iki radyo programında, düşüncesini bakanlığının 1951'in Nazî Partisi üyesi ve Hitler'i tamamen desetlemiş kimseler olduğunu saptamıştır.

KIESINGER
— Agmazaçı adam! —

1960 yılında Adenauer yeni bir Dışişleri bakanlığı kurmaya başlayınca, bu görevi Herbert Blankenhorn'a verdi. Ribbentrop'un en yakını ve sevdigi diplomatlardan olan Blankenhorn, Nürnberg makamelerinde, Nazi düşmanı ranı toplu halde imha etmekle suçlandırmıştı.

Blankenhorn, Adenauer'e, eski Ribbentrop grubunun isimlerini taşıyan bir liste vermiştür. Ve intihar adam bunu kabul etmiştir. Bu duruma, içeren baz Alman gazeteleri, Blankenhorn'un Nazi geçmişini ortaya dökmeye başladılar. İsviçre'nin Die Tat Gazetesi de 22. Nisan 1962'de, Herr Von Blankenhorn'un diplomatik üniformasının içindedeki SS ve Nazi İleri gelenleriyle beraber Varsova gettosunu eserken çekilmiş bir resmini göstermektedir.

6 — Alman gazeteci Michael Leinz-Mansfeld, «Frankfurter Rundschau» da yayınladığı seri halindeki 6 makalede (1. Eylül 1951 - 6. Eylül 1951) «Siz korkunç yaratıklar, gene geri geldiniz» başlıklı yazısında, Bonn'daki Federal Alman diplomatlarının karanlık geçmişlerini ortaya vurdu. Bavyera Radyosu direktörü, Wilhem vom Cube, yaptığı iki radyo programında, düşüncesini bakanlığının 1951'in Nazî Partisi üyesi ve Hitler'i tamamen desetlemiş kimseler olduğunu saptamıştır.

ALMAN GENÇLİK LİDERİ RUDI DUTSCHKE
— Faşizme karşı sosyalist gençlik —

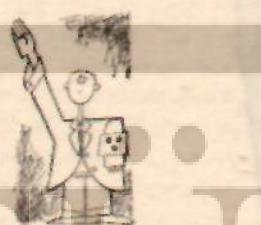
ADENAUER
— Günahum büyüğü —

Batarya ateşi altında kalan Alman Meclisi Bundestag, bir arastırma komitesini, bu ithamların aslini meydana getirmek amacıyla görevlendirmiştir. Rapor, Bonn diplomatlarının hemen tümünün koyu Nazi olduğunu saklıyamadı ve gerekleri aşağı vurdu.

Dışişleri Bakanlığından Dr. Werner von Grundherr, Dr. Werner von Bargen, Dr. Kurt Heinzburg, Dr. Herbert Dittman (o zaman dışişleri bakanlığı personel şefi idi) tekalüde sevk edildiler. Eski Nazilerden Dr. Wilhelm Haas, Peter Pfeiffer, Wilhelm Melchers, Hans Schwarzmüller, Werner Schwarz, Alois Tichy ve Truetzschler von Falkenstein derhal merkeze alındılar.

23. Ekim 1962'de Bundestag müzakerelerinde, Dr. Adenauer, dışişleri bakanlığının elemanlarının geniş bir yüzdesinin eski Nazi olduğunu, fakat onlar gibi bilgili adamlara dayanmadan, dışişleri bakanlığını yürütmeyeceğini söyledi.

1958'de Dışişleri Bakanı Von Brentano, iki tanınmış Naziyi Bakanlık müsteşarıklarına tayin etti. Birileri Dr. Albert Hillger von Scherpenberg ve damadı Hjalmar Schacht'tır. Bu sonucusu, 1955'den itibaren İsviçre'de Gestapo'nun adamı olarak kullanılmıştır. Hatta meşhur anti-nazi İsviçreli gazeteci Berthold Jacob'un Gestapo tarafından Almanya'ya kaçırmamasını organize eden adamıdır. Sonra ismi sızdırıldı, Londra'ya diplomat olarak tayin edildi. Bundestag komitesinin verdiği raporda görevine son verilmek üzere 1952'de tekalüde sevk edilen Dr.

Aynı kabineye girenlerden ve uzun bir süre yüksek makamlar işgal edecek olan eski Nazilerden Dr. Gerhard Schroeder vardı. Nazilere hukuk müşavirliği ve SA subayı etmiş olan bu kimse o zaman İsviçreli Bakan olmuytu.

Hakkında «Der Spiegel» Dergisi'nin «Prototip Nazi» diye bahsettiği Dr. Hans Seeböhm ikinci kabinede Ulaştırma Bakanı tayin edildi. Nazi rejiminde, hükümetin ekonomik müşavirliğini, sonra Silezyada ve Çekoslovakya'da daha karantık görevleri seve seve yapmış kişilerdendi.

15. Eylül 1951'de Sudet Almanlarına hizaben yaptığı bir konuşmada «Galiplerin işlediği korkunç cinayetlerden ve Svastika-

Neo - Naziler ne istiyorlar ?

SON seçimlerde gösterdikleri başarı ile bütün dünyanın dikkatini üzerinde toplayan Alman Nasyonal Demokrat Partisi NPD'nin gerçek niyetleri nelerdir?

Almanya'nın tamamı gazetelerinden Die Welt, NPD'nin amaçlarını ve başarısının nedenlerini söyle açıklamıştır:

«Her seyden önce bu parti seçimlere büyük bir heyecan ve azimle hazırlamış, koalisyon partileri aleyle propaganda edebiyatını alabildiğine hizlandırmıştır. Seçimden önce Baden-Württemberg balkunu posta kutuları hep NPD'nin seçim sloganları ile doldurulmuştur. «Brandt gerçekte kimdir?», «Almanya savaşın tek suçlu değilidir», «Çocuk kaatillerine ölüm cezası...» gibi manşetler parti gazetesinin özel baskısı günlerce işgal etmiş ve bu özel ilâve bütün posta kutularına atılmıştır.

Milliyetçi partisinin propaganda konusu olarak aldığı davalardan biri de son öğrencilere ayaklanmalarıdır. «Yarın bizi Dutschke ve Teufel taraftarları idare edeceksa, «Radikal öğrenciler üniversiteden atılmalıdır» diyen milliyetçi demokratlar, Baden-Württemberg halkını seçimden önce kendilerine getirmeyi başarmıştır.

Öte yandan, hemen hemen bütün Avrupa ve geri kalmış ülkeleri saran Amerikan aleyleştirme da Nasyonal Sosyalistlerin propaganda vasıtasi olmuştur. Amerika'nın Alman endüstriyi üzerinde bilhassa son

yillarda kurmuş olduğu hakimiyet zaten bir çok Almani uzun zamandan beri tedirgin etmektedir. Nasyonal Demokratlar da Amerika'nın Alman topraklarından çekilmesini istiyor. «Topraklarımıza yabaneci olan kuvvetlerin buradan çekmesini istiyoruz», diye sesini yükseltten partililer komünist düşmanlığını hizlandırmıyorlar ama öte yandan da Kızıl Çin ile temaslarını artırılması istiyorlardır.

Bunun tabii bir tek sebebi vardır.. Kızıl Çinliler Sovyet toprakları üzerinde bazı haklar iddia etmektedirler. Bu durumda Almanlar Oder ve Neisse suur toprakları üzerindeki isteklerini Kızıl Çin'in destekleyeceğini ummaktadır!

NPD'nin hücum ettiği teşkilatlarından biri de NATO'dur. Nasyonal Demokratlar, Almanya'nın katılımıyla NATO'dan ayrılmamak ve tek başına kuvvetli bir ordu ve Genelkurmay Başkanlığı kurmasının istemektedir. Otelden beri, milliyetçi ruhu yaşamak eğiliminde ve bu hissi adeta ruhlarına işlemi olan Almanlar, tabii ki, NPD'nin bu isteğini ezipli bulmaktadır!

Nasyonal Demokratlara göre Alman devletinde her şey görülmüşür. İdare kötüdür. Borçlar devleti iflase sırfliklemektedir.

İste bütün bu sloganlarla seçim mücadeleşine katılan NPD ilk başarıya ulaşmıştır...

ya hürmetindens bahsetmiştir... Ve Adenauer'in ise kılık bille kırdamamıştır.

1946 yılında çok zeki ve çok tehlikeli bir Nazi olduğu için politik hayatı atılması yassaklı olan Dr. Fritz Schaeffer, 1953'te maliye bakanlığına tayin edilmiştir.

Adalet Bakanlığı ise başka零件了。Bugün Alman mahkemelerinde görevli yargıcların %65'i, Hitlerin kanlı emirlerini, egiksiz demeden yerine getirmiş olan yüzbinlerce İpe çeken, duvara dönen, kamplarda zindanlarda görülmüş olan yargıçlardır.

Alman ordusuna gelince, 1966'da orduya tayin edilmiş olan 38 generalden 31'i eski Wehrmacht'ta subaylardır. Alman savunma Bakanlığının üyeleri gelenleri ise, Adenauer'a, gizli servis'in o zamanki şefi General Gehlen tarafından tavsiye edilmişlerdir.

General Gehlen'in ise herkes bilir... Amerikalıların maddi ve manevi yardımlarıyla, Alman gizli askeri ve siyasi istihbarat servisini harpten sonra kurmuş olan SS subayıdır. Ve servis'in içine teknik eski Gestapo ajanlarının alınmasına önyak olmuş kimse dir.

General Gehlen'in yerini alan General Gerhard Wessel, tanınmış Nazidir. Fakat bu son görevine General Gehlen kendisini tavsiye ettiği gibi, Amerikanın CIA casusluk servisi Bagbakan Kiesinger'in General Wessel'in en müsalt efemarı olduğunu, 1967'de Amerikayı ziyareti sırasında söylemiştir.

Federal Almanya Başkanı Lübke'nin ise, hakkında çıkan foynalar televizyonda kekeliye keke liye inkâra çalışması fakat yüzüne gözline bulastırması hâlâ hafızalarımızda taptaze duruyor.

Basm'a gelinice: Almanya haleen yayınlanmaktadır, olan aşırı sağcı haftalık, onbeşlik, ve aylık gazete ve dergileri saymak isterken tüplerini ürpertiyor. Bunla-

rin hepsi saymama imkân yok. En azılları, «Deutsche Soldaten Zeitung», «Unser Oberschlesien», gazetelerini okursa Goebbels'in, Goering'in ve Rosenberg'in fikirlerinin hâlâ savunulduğunu göreceksiniz.

Sağcı basın kadar toplumu zehirleyen, sağcı örgütler ve derneklerdir. Son derece saf örtü altında işleyen organizasyonların sayısı kabank, amagalar ise çok karantiktir. İşte birkacının isimleri :

Bund Deutscher Jugend (Alman Gençlik Derneği) : Bu derneğin «Technical Emergency Services» diye bir kolu, gerilla ordusu hazırlamakla görevliydi. Gizlice para ve silah alıyorlardı. Her nekârdan esas amaçları meydana çıktı ve üyeleri mahkemeye verildiğinde de, dava sonunda hepse serbest bırakıldılar.

Freikorps Deutschland : bu organizasyonun da kanun dışı faaliyetlerde bulunduğu meydana çıktıysa da, hâlihândaki bir müombie yapılmadı.

Bewegung Reich : Tek parti sisteminin Alman bünyesine uygun olduğunu ve parlementer demokrasinin Almanada tutunmayıcağı savunan bir dernek. İkide bir kapaklı, ve genellikle karabatağ gibi çırak

1952'de Batı Berlinde yer altı faaliyetinde bulunan «Adolf Hitler Action Group» adında bir dernek meydana çıkarıldı. Elebaşları Adolf von Thadden isminde eski bir Nazi idi. Aynı isme 1958'da Deutsche Reichs Partei'nde rastladık. Şimdi ise Adolf Von Thadden'ın ismi NPD

ile ilgili olarak gazetelerin birinci sayfalarında yer almıyor.

Bruderschaft : Bu derneğin Almanyadan gayri İtalya, İspanya ve Arjantinde ilişkileri vardır.

Kamaraden Hilfswerk : Habere foynları meydana gikan harp suçularının savunmalarını yapmak ve onlara destek olmak derneğin amacıdır.

Stahlhelm, Deutscher Soldatenbund : (Alman askerleri federasyonu). Stahlhelm ilk kurulduğu zaman fahri başkanlığı Feld Maresal Kesselring'i ve Soldatenbund'da Amiral E. Reider'i seçmîlerdi.

Bunlardan gayri bir de Almanların «Traditions - verbaendes dedikleri grupları var; en著名的班「Afrika Korps», «Deniz Lig» ve «Yeşil Şeytanlar»dır.

Almanya eksporlarından, Amerikalı diplomat Charles W. Thayer :

«Bugün Almanyadaki «çokaklık adam» değişimmiştir. Yeni bir liderin ortaya çıkış kendi kendine ne yapmaları gerektiğini söylemelerini beklemektedirler. Almanlar otoritesiz yaşayamazlar. Demokrasi olsalar işin, «Amerikan tarzı hayat, Amerikan politikası, Coca-Cola, elektrik ve Komünist düşmanlığı» demektir.»

Alman geopolitik eksporlarından T. E. Tetens, «New Germany and the old Nazis» adlı kitabında : «Almanlar hâl hâl zaman hâlik demokrasinin ne demek olduğunu anlayamamışlardır. Demokrasi olsalar ulusal ananebine tamamen yabaneci bir nefhumdur» demektedir.

Alman Avrupa ortasında hâl hâl kapanmamış bir yaradır.. Bu yara iyileşeceğini, her gün buraz daha pütlasmaktadır.

Sonuç Alman genelliğinin backgroundası, ökinel dünya savaşından bu yana, Almanyada yer almış yegane sâhhâh' olmuştur.

BİR AMERİKAN YAZARINA GÖRE NAZIM HİKMET

Samuel SILLEN

Yüceliği
Amerikalılar
tarafından
da kabul
edilen
Nazim
Hikmet

* Bu çeviri, Nazim Hikmet'in Amerika'da basılan Poems By Nazim Hikmet adlı kitabın önsözünün çevirisidir. Önsözün yazarı Samuel Sillen, talihi bir sanat ve edebiyat eleştirmeni olarak tamamaktadır. Kitaptaki şiirler, İngilizceye Ali Yunus tarafından çevrilmiştir.

Nazim Hikmet'in gitti, Amerika'da bize; 1950'lerde, on üç yıl istirap çektiği bir Türk zindanından serbest bırakılmıştına yol açan, dünya - çapındaki bir kampanya sırasında uşanmıştır. Bize pek uzak bir zindandan, Paul Robeson'a seslenen bu gaire hemen bir sıcak yakınlık duymuştuk içimizde.

«Korkuyorlar zencin kardeşim,
Şarkılarımız korkutuyor
oları, Robeson»

Onun misralarım okumaya başladığımız zaman, Nazım'ın giriyle tanımayı bu kadar gerçekleştirmiş olmamız inanılmaz bir gey gibi belliyorlandı. Her türlü yanılıgın içinde bir kasıyla; onun, Neruda ve Aragon'la birlikte, çağımızın, en billyal şairleri arasında yeri olan bir sanat ve toplum savaşası olduğunu ekleyeceğiz. Zindanın kapıları arasındaki şirlerinin, bütün Türkiye'de elden ele dolastığım öğrenmiştim. Altında inzası olmasa da, şirlerin sahibinin kim olduğunu konuşunda, herhangi bir kuşku söz konusu olmuyor ve şirlerin gairi, kolayca tanıtıyordu. Ülkesinin ezmeli insanları, dündüz, apak şir bildirilerindeki Nazim Hikmet imzasının, korkusuz bir gerçekçilik, tapılacak bir iyimserlik, sevgi ve özgürlük özlemi içinde, kendi bildirilerini duyduğunu görülmüşlerdi. Ve sonra, onun ülkesinin sanalarını aşan misraları, güzelliğe ve barışa değer biçilmeli tarihanın bütün haklara ulası.

Nazım 1902'de İstanbul'da, yüksek bir devlet görevlisinin oğlu olarak dünyaya gelmiş ve Deniz Harbokulunda öğrenci olduğu şiralar, 14 yaşındayken ilk şirlerini yazmaya başlamıştı. Birinci Dünya Savaşının ardından, Türkiye'nin büyük bir bölgüsü, Anglo-Amerikan emper-

yalımı tarafından ıgal edilince, Anadolu'daki milli bağımsızlık savasına katıldı. İstanbul'dan kaçarak gittiği Anadolu'da, köyde ve erkek Türklerin dumyasını çok yakından tanıdı. Deniz Harbokulu'ndaki çevrimin yarı kalığıyla birlikte, müttetlik güçlerin desteklediği Osmanlı yönetimine karşı açılan milli direnişte, çeşitli görevler verildi Nazım'a. Genç şair bu şiralar, Sovyet devrinin etkisiyle, ihtilâci sosyalizme yinelmeye başladı. Sonraları otobiografik bir eserinde pek canlı olarak tanımladığı gibi, bir paşa torununun komünist olmasında gerçekten şahit bir şezzeliğ vardı. Marksizme bağlandığı o dönemde, onun hem yaşamında, hem şirinde bir dönüs noktası olmuştur. Sovyet devrinin yaratımı şiraları; 1920'lerde, devrimi görmek için yedi Sovyet ülkesine gidip de, şöyle yazıyordu Nazım:

«Dünya'nın alında birimin, tarihin garkum heriye doğru çok keskin bir dönüşle gevirdiği bir andı...»

Moskova'da yaşadığı şiralar, kendi şirini pek güzel bir biçimde etkileyen Mayakovskiy ile yakın bir arkadaşlık kurmuştur. 1923'te, Türkiye'ye dönüştüğün hemen ardından polis tarafından tutuklandı, 3 yıl süreyle Ankara'daki bir zindanına atıldı Nazım. Artık bundan sonra, Nazım'ın hayatı, kararlıca peşin vermiş bir mahkemele ve hapisaneler serisi olmuştu. O anlarda yazdığı şirler, oyunlar ve siyasal denemeleriyle, daha güzel ve tanınmışlığı ulaştı. 1920 ile 1930 arasında yazdığı ve yurtseverlikten estilenmiş şirler, yeni bir kıyımı hazırlanan Kapitalizme karşı vurmuş bir sesi duyuşturuyordu. Sonraları çıkan aşağı-

Kendine özgü diliyle söyle devam ediyordu:

«Vebah bir eve korkmadan gir ama, sakın bir göp tenekeşinin önünden gegeyim deme. Kimbilir, belki içinde, bir leke saçıcı, bir kuşkurtıcı ajan vardır.»

«Böyle bilinen birinin eline, kazaen elin degerse yedi defa yıka elini. Sana, ellerini kurulamak için, haviu yerine, bayramlık gönlegini veririm.»

1938'de Türklerin bu büyük şairine, 28 yıl hapis cezası verildi. İtham edildiği suç, bazı şirlerinin, Harbokulu öğrencileri ve Türk deniz askerleri üzerinde bulunuşluğu fülliydi. Oysa, o şiralar bu şirlerin bulunduğu kitaplar, kitapçılarında ser-

bestçe satılmaktaydı. Bu tuhaf gerçek, Hitler'in göhre kavuşturduğu ve Amerika'da McCarthy'ciliğin yankıladığı, «Komünist fikirleri yayma» nedeniyle yargılanan Nazım'ın mahkûmiyetini önleyemedi ama, o kendisini, zindanda da, hiçbir şeyin susturamayacağını herkese gösterdi. Zindanlarda kargasılığı: zâlim davranışlara ve katil yûreklikle rağmen, on üç yıllık hapsliğinde, yaratım gönülünden en yenil doruklarına yükselmeyi başarmıştır. Çagımızda, fazla dîşşâme dîşşâme korkusuz fikir savâcılardan, zindanlarda yaratığı muhteşem eserlerin içinde, Nazım'ın hâpişen ugurduğu şirler, scylla ve yenilmez bir çağrışım getirmiştir. İssiz hâlde, soğuk taş duvarları, «Direnme ateşi, gururu ve umuduyla» utır gibi O demir parmaklıkların düşündüklerde dayanma ve gicin örneği oluyordu. Çelebi yamyâla, inancı ve kendi halkına olan sevgisi hiç söndürülemedi Nazım'ın. «Bennim giclim, bu kocaman dünyamın içindeydi. O mutluluk savâcılaryla, her yanında birlikteydi. Çin'de, İspanya'da, Hindistan'da, Afrika'da, bizim Amerika'da. Gece karanlığındı zaman, her yöndeki kardeşlerinin önünde sevgiyle eğdileğini görür gibi olurken, yüreği gurur ve minnetle kabarırken, hapisane duvarları gözden kayboluyor, görünmezleşiyordu. Kendisini neredeyse ölüme yaklaştırın bir açık grevinin ardından, 1950'lerde serbest bırakılmış, bütün dünyadaki dostları için kıvâng dolu bir zafer olmuştu. Çunki bu şirler, onun şirlerinden esinlenen barış savunucularının mücadeleleri mümkünlük kazandı. Nazım'ın özgürlüğü için Masses And Mainstream yayinevinin önyargı olduğu ve New-York'ta, Türk Konsolosluğu önünde yapılan protesto mitingine, bütün İlerici Amerikan yazarları katılmıştı. Son şirlerini, Sovyet Rusya'da, Çin'de, Çekoslovakya'da, Polonya'da yazdı Nazım. Oralarındaki halklara, Wall Street'in yeni sa-

JUSTAV

İyi planlanan ve yükilen
bir reklâm ve tanıtım i faaliyeti
bir müsesece işin
mesraf kapısı olmaktan pişir,
karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu, Türkçe Cad. no 1 kat 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

**HALKIN
SESİ**

Hazırlayan: Aşık İHSANI

NEŞİMİ

Aşık Nesimi Çimen, 35 sene önce Kayseri İlının Sañız ilçesinde, itin kovaladığı dünyaya gelmiştir. Her gerçek halk gairi gibi, o da, yıkılışı su bozuk düzende yokşullukla kuyasına bogusmaktadır.

Halen, elindeki iki kariş, üç telli küçük bir euraya büyük işler başaran ve o nispette yerek taşıyan Dost Nesiminin en büyük düşmanı: NATO ve onun başı yıklası Amerikadır.

Gegenierde, İstanbul caddelerinde elini kolunu salaya salaya dolanan iki Amerikanın yanına yanarak yüzlerine etus diye tükürün Nesimi'yi Amerika'yla arasında bir savaş çıktıktan sonra, gavura ilk darbeyi indirmek için en ön sıradı görmek kabildi.

Size, onun son zamanlarda yazdığı yürekten bir şirini sunuyorum:

EFENDİLER, EFENDİLER!

Uyan bak Mehmet neler ettiler
Haini yurda atıp seni satırlar
Efendisin dediller tokat atırlar
Tokat yiyen efendiler, efendiler

Efendisin dediller büyütüller
Tarlasında, çapasında gürlüttüler
Aziz Ulus deyip uyuttular
Uyutulan efendiler, efendiler

Efendisin diyen tek Gazi Kemal
Gerikisi dündük bir kuru kaval
Uyan kendine uyandıdan zevl
Zavallı efendiler, efendiler

Uyan sen kendine gel etme İhanet
Yurt senindir sana oldu emanet
Hause harsza inmeli tokat
Tokat yiyen efendiler, efendiler

vaşılara eğilimli amaçlarını ve hortlayan fasızlığını anlatı. Aslında, bize seslenen uyarıları onlar.

Türk Edebiyatı Öğrencileri, Nazım'ın şiirinde yalnız özde değil, biçimde de bir devrinci özellik, bir yenilik bulunduğunda fikir birligindedirler. O şirriyle, hem geçen yüzyılda burjuva şairlerin kullandığı hece veznini, hem de saray şirinin Arap asılı ölçülerini yıkıp atmıştır. Nazım, yeni Türk şiirinde başlangıç olan bir uyum yaratmıştır. Bir diğerini sürdürmek, basamakla, uzun ve kısa müstere dilsizlikle, uyaksız bir şirdi Nazım'ın şiri. Geleneksel şır-

dilinin sun'ı yönlerini de söküp atmıştır Nazım Hikmet. Bildirisini, Türk folklorundan, çok canlı düşüncenin yapısına yonerek, akıcı atasözlerindeki yerleşik özellikleri kullanarak, söylemiştir. Biz, onun şirlerinde, İngilizce çevirilerde neleri yitirdiğini söyleyememekle birlikte bir açıkhık, bir doğru sözlük; siyasal ve kişisel bir birliğinin özelligiyle karşılaşmışık.

Genç Fransız şairlerine yazdığı bir mektupta; herseyden önce, halk yığınlarıyla açık ve tam bir bağ kurmanın, başarı için bir gerek olduğunu söylemiştir. Es-dost kalabalığının pohpoladığı küçük geyrelerle ölçülecek, bağlantısız şairlerin aleya alındı Nazım. Gerçek gülümeli halkın direncinden alan, gerçekleri böylesine inandırıcı bir biçimde ortaya koymus pek az şair var günümüzde. Onun misraları bir yöne sahip olup yankınlardır. Lirik şair Nazım Hikmet'le, siyaset şair Nazım Hikmet arasında hiçbir bölüm olmamıştır. Usta iş sanatıyla, direncin ve yaratıcılığın, purpurlu bir kişiliğin, yığınlara sahip olmasının ve yığınları temsil etmesinin sentezlerini yaratmıştır o. Yığınların temsilcisini olmak; işte çağımızda yüceligkeitin tanıtma işaretidir.

Aşık Nesimi'nin yeni plagi çıktı

• Külhana Çölde Bulunmaz

• Açıma Karanlık Yaprağı Yak Benim İçin

GENEL DAGITIM:
Odeon — Milas Han.
Tahtakale — İSTANBUL

Ant. Der. 442

Çeviren: Engin AŞKIN

İŞÇİLERİN BAYRAMI 1 MAYIS'TIR

Kemal Sülker

Mayıs, bütün dünyada işçi bayramı olarak kutlanır. Hatta, bugün Türk İş Konfederasyonun üyesi bulunduğu ICFTU, 1 Mayıs nedeniyle birisi batılı ülkeler, birisi de doğu bloku ülkeler işçileri için iki ayrı bildiri yayınlar. Fakat Türk İş, bağlı olduğu uluslararası örgütün bayram sayıldığı günü bile kuthamakta kaçınacak kadar işçi sınıfına İhanet gizgiz içinde kahr.

1 Mayıs, işçi işçilerin ekonominist bayramı olarak tanıdır. Sömürülerin uyamışına yardım eden her eylem, her kişi ve her düşüncenin karalamak ıigin vurulan komünist damgası, 1 Mayıs'ın da alınma yapıstırılmıştır. Oysa işçilerin sekiz saatlik iş gününe ıigin yaptıkları haklı mücadelelerini ve isteklerini gergileştirme yolundaki eylemlerini aynı gündünde birleştirmeleri ıigin seigmış bir tarihtir.

Uluslararası İşçi Kardeşliği Örgütünün 1889 Paris Kongresinde 8 saatlik iş gününe istek, sınıf bilincinin ekonomik bir niteliği de ıigerdiğini kabul eden Brüssel Konferansı kararları onanmıştır. Sonra 1 Mayıs'ta bütün işçilerin isteklerinin aynı olduğunu, bu bakımından dayanışmalarının gerektigini ortaya koymaya yarayacak bir tarihin tesbiti uygun görülmüş, gün olarak da 1 Mayıs seigmisti..

Rus ve Belçika delegeleri böyle bir gün seğmenin ve böyle bir güne gösteleri yapmanın kendi ülkelerde mümkün olmadığını sererek bu karara menfi (olumsuz) oy kullanmışlardır. Komisyon raportörü A. Adler'di. Toplantıya sunulan karar örneğini iki parça halinde oya sunmak gerekmis, birinci bölümünden ittifakla onanmasına karşılık, ikinci bölümde Ruslar, Almanlar, Bulgarlar, Danimarkalılar söyle oy kullanmışlardır. Çoğunlukla anhan karara göre 1 Mayıs'ta bütün dünya işçileri kendi memleketlerinin gereklerine göre isteklerini tesbit edecek ve 1 Mayıs'a yine kendi olağanlarına göre gösteleri yapacaklardır.

Nicin 1 Mayıs seigmisti?

• İşçiler içinde en çok 8 saat çalışmak için uzun bir mücadele vermişlerdi. 1 Mart 1838'de İngiliz işçileri R. Owen'in etkisiyle 8 saatlik iş gününe ıigin genel eyleme geçmiş ve tarihte Sartigan adı verilen hareket, ne yazık ki patronların başarısıyla sonuçlanmıştır.

• 1848'de Yeni Zelanda'nın tamam işçileri 8 saatlik iş gününe mücadele etmiş ve bunu kendi güçleriyle kabul ettirmiştir.

• Bu başarayı öğrenen Amerikan işçileri 1866'da Baltimore'da kongrelerini yaparlarken 8 saatlik iş gününe yassalarla sağlanması istegini onamış ve bu uğurda mücadeleye karar vermiştir. Hükümetin böyle bir yasayı çıkarmanın çok nazlarmasından usanın işçiler yeni bir ortama girmiştir.

• İşçiler 1884'te Şikago'da işçi kongresinde 8 saatlik iş gününlüğü bizzat kendi güçleriyle elde etmek kararına varmışlardır. Bunu sağlamak için de 1 Mayıs gününe kadar hazırlıklarını yürüttük ve bitirecek, o gün de büyük bir miting yapacaklardır. 1886 yılının 1 Mayıs'ı ilk hareket tarihi olarak onanmıştır.

• 1885'te Washington'da yapılan işçiler, kongrelerinde bir yıl önceki kararı onaylamıştır. Ve yine kabul edilmişti ki, işçi istekleri gergileşinceye kadar her yıl 1 Mayıs'ta bir mitingler ve protesto gösterileri südürlülecektir.

• 1886 yılının 1 Mayıs'ında Amerika'da 5000 den çok grev İlân edildi. Bütün büyük şehirlerde mitingler yapıldı ve 8 saatlik iş gününe ıigin işçiler tek kalb halinde çarpıldı. Ancak bu mitinglere silahlı devlet kuvvetleri gönderildi. Mitinglere hâkim edildi. En kahin olaylar da Şikago'da oldu.

• 1 Mayıs'ta başlayan grevler 3 Mayıs'a kadar sürmüştür. 3 Mayıs akşamı 10.000 grevdeki karşı eseri işçiler tutulmuş ve işçilerle saldırmıştı. Polisler işçilerle ateş açmış, bu sırada yüzlerce işçi ağır yaralanmış, birisi öldürülmüştür.

• Bu cinayeti protesto için 4 Mayıs günü Amerikan işçileri büyük gösterilerde bulundular. Şikago'da 15.000 işçinin protestosuna silahlı 200 polis engel olmak istediler. Atış edildiği sirada polislerin ortasına bir el bombası düştü. 20 polis yere yuvarlandı. Bunun üzerine yeni takviyeler geldi ve işçiler hücumu devam ettiler. Mitingi yürüten sendikacılardan SEKİ tevkif edildi. 21 Haziran'da mahkeme verildi. Şikago işçilerinin tümünün lehçe tamkıagina rağmen hiç bir deli bulunmadığı halde sendikacılardan 4'ü idam mahküm edildi ve öldürüldü. Bir sendika lideri karardan önce intihar etmiştir. İki lider mühbedde kalebentlige, bir sendika başkanı da 15 yıl hapse mahküm edildi. Fakat bir süre sonra idam edilenlerin intihar edenin, kalebentlikte inleyenin ve ağır hapisle işkence gecenin, hepsinin SUÇSUZ olduğunu anladı.

• İşte 1889'da Paris'te toplanan 2. Enternasyonalın Birinci Kongresinde bu mahküm yetileri protesto ve 8 saatlik iş gününe mücadeleye yeni bir hız vermek ve yeni bir öz kazandırmak amacıyla Amerikan sendikacılardan isteği fizerine 1 MAYIS günü bütün dünya işçilerinin gösteri ve dayanımasını dile getiren bir önemli tarih oldu.

• Fransa işçi hareketleri tarihindeki 1 Mayıs'ları ilk kahin günü 1891 yıl 1 Mayıs'ıdır. İşi hareketlerinde buna Fourme Katılımı denir.

Türkiyede 1 Mayıs'a gelince:

Her işeri hareketi ve sömürüliden kurtulma, insanca yaşama isteklerinin her türünden karalama, sindirme, cezalandırma metodunu segen hâkim sunular 1 Mayıs'ta işçi isteklerinin dile getirileceğini hesap ederek, işçileri örgütlenmeye çalışacak ve onları haklı isteklere yoneltecek kim varsa hemen hepsiin uzun yıllar Nisan sonlarında nezarete almış. İş Kanunu'nun, grev hakkının kabulüne ıigin bildiri yayımlayan ve duvarlara asanın ele geçenlerini hep ekonoministik propagandası yapmakla suçuya mahkemeye vermişlerdir.

İstanbul işçileri 1922'de işgal kuvvetlerinin kahredici varlığı altında 1 Mayıs'ta kuttular. Ve ilk ciddi kutlama da o yil olmuştu. Ertesi yıl ise famîr İktisat Kongresinden sonra rastlamıştı. Hükümet işçileri çok hızla davranışını gösterdi. Gösteri yapacağı sunular ve onların yakın dostları tevkif edilmişti. Oysa işçilerin haklı istekleri vardı. Hükmüetin bunları gerçekleştirmesi grevleri önlüyorlardı; işçiler rahat nefes alırdı. Olmadı. Bunu üzerine grevler başlıyorlardı.

Aydın simendifercilerinin, Rumeli simendifercilerinin, Zonguldak kömür işçilerinin, Anadolu simendifercilerinin grevleri etkili oldu. İş Kanunu çıkarılmasını savunan İktisat Bakanı Mahmut Esat Bozkurt istifaya mecbur oldu. Ve:

Bülglenen işçilerle karşı egemen sunular kendilerine uygun «amele Birliği» ni tevkif ettiler v.s...

Ankara'da malâti harbiye işçilerinin nüsameleri vererek ve Meclis binası önünde mitingler söyleyerek kutladıkları 1 Mayıs, sonraları çok ağır baskilarla kutlanamaz hale getirildi.

Bugün, sosyal anayasamız, işçi hakları ve bilinci emekçi sınıfının devrimci örgütleri vardır. Bunların 1 Mayıs'ı tarihi plan içinde değerlendirilmesi ve İşçiye İletmesi tarîhî görevidir. Bunu elbette DISK en iyi değerlendirecek meslekî örgütüdür. Ama, işçi bilincen yoksun, egemen sermaye sınıflarının çıkarına harcamakla görevli bir takım sözde işçi kuruluşları ihanelerini bu 1 Mayıs gününde de takındıkları tavır ve allıklar tedbirlerle ortaya koymuşlardır. 1 Mayıs, işçi tarihîmizin çok mutlu günlerini arasında daima şerefli yeri koruyacak ve 1 Mayıs yeni isteklerin, yeni hakların, yeni başırların müjdecisi olacaktır.

Veyl, tarihi aksa ters dingenere...

BASIN DİYOR Kİ

TÜRK SEÇİM KANUNU ÜSTÜNE ECONOMIST'TE POLEMİK!..

Türkiye'deki Seçim Kanunu değişikliği, İngiltere'de de bir seri polemige yol açmıştır. Poleminin ıgınca yani, tarafların birinin AP'nin beyni Aydin Yalçın, birinin İngiliz Seçim Reformu Derneği ve birinin de Koyulhisar Savaşı Şiar Yalçın olmasından

Polemik İngiltere'nin ünitesi The Economist Dergisi'nde Seçim Kanunu değişikliği ile tıbbi bir komanter vayvianıması üzerine başlamış ve geçenlerde 25 yıllık Economist abonesi olduğunu ifşatla açıklayan Prof. Aydin Yalçın derhal dergiye bu cevap göndermiştir. Aydin Yalçın'ın cevabı şöyledir:

«Türk Seçim Kanununda yapılan son değişiklikle emilli hakyos sistemini kaldırılmış olması, ne şimdiki hükümetin iktidarında kalmak arzusu, ne de Parlamento'daki Marksist grubu tasfiye etmek maksadı ile izah edilebilir.

Muhabirinizin, Adalet partisinin eski seçim sisteme rağmen Millet Meclisinde muflak bir ekseriyete sahip olduğundan bahsetmem käfi degildir. Okuyucularınız aynı zamanda şu hususu da bilmelidir ki, Adalet Partisi 1965 seçimlerinde sadece 16 kişilik küçük bir çoğunlukla iktidara gelmiştir; oysak seçmenlerin yüzde 53'ü gibi çok kuvvetle de destgene dayanıyor. Eğer bunu İngilteredeki seçim sistemi ile karşılaştıracak ve son seçimlerde tüm oyların yüzde 47.9'u mutasip 90 kişilik bir çoğunluk sağlandırmış gün içinde tutacak olursak, seçim kanunu reformunun gerçek nedenselini, ve «Bakıye Sistemi» gibi ağır bir nisbi temsil sek-

Yıkarken yapmak için yıkmak!

Kırkbeş derecelik bir çalışma humması: İşte müslümmandır, mümminde aradığımız humma. Bilimeye doğru bir susuzluk yapmaya doğru bir heye-can. Ormege doğru bir istiha. Kurmuşa doğru bir arzu. Yataklara bürünlükten bile, bir hareket hatalı. Baş yastıkta kayen bilte, hayalin işa edişi. Her gün yeni bir işa içün, günde doğmasının yürekten beklemek. Yıkarken yapmak için yıkmak...

SEZA! KARAKOC
(B. Sabah 29.4.1968)

Hün gelecekte meydana getirebileceği siyasi istikrarsızlık tehlikesini daha iyi anlayabiliriz.

Ne de olsa, iyi bir seçim sisteminin görevi sadece bağıca politik akımların Parlamentoda temsil edilmesi değil, fakat aynı zamanda istikrark bir hükümet saglamaktır. Seçim kanununda yapılan değişikliğin Türk demokrasisine bunalımlar her ikisini de tembi edeceğine inanıyoruz.

Adalet Partisinin, daha büyük bir çoğunlukla iktidara gelmesinin partinin mutellid unsurlarının durumunu zayıflatarak sağ kanadını kuvvetlendirebileceği iddiası ne gerçeklere ne de manitaya dayanmaktadır. Sağ kanat mensupları Adalet partisinin çok küçük bir azınlığı temsil etmektedir, ve partinin Parlamentodaki çoğunluğunun artmasını blakılı mutellid unsurların durumunu kuvvetlendirecektir.

Adalet Partisinin Millet Meclisindeki küçük Marksist temsilciler grubundan korktuğu ve bundan ötürü seçim oyuncuları ondan kurtulmak istedigi iddiasına gelince, siz temin edebilirsiniz ki, efendim. Adalet Partisi gibi büyük bir demokratik kuvvetin, seçmen kitlesinin aseak yüzde üçünden temsil eden böyle küçük bir azınlık tek çekilmeyecek kadar kendisine güven varıdır. Bundan başka, Türk demokrasisi, bu gibi marjinal grupları, amacları ne kadar ihtilâl ve yükselti olursa olsun, Parlamentoda temsil edilmelerini engelmeden zaptı rapt altına alacak kadar yerleşmiştir.

Prof. Aydin Yalçın'ın bu savabına, yine aynı dergide İngiliz Seçim Reformu Derneği adlı Enid Lakeman su cevabı vermiştir:

«Korkarım ki Bay Yalçın, Adalet Partisi için 16 kişilik küçük bir çoğunlukla iktidara gelmiştir, oysak seçmenlerin (herhalde oy verenlerin demek istiyor) yüzde 53'ü gibi çok kuvvetli bir destgene dayanıymordur derken okuyucuları yanlıtmakadır. Buna biri küçük ve diğer çok kuvvetli olamaz, çünkü iki bilbirbirine tamamen eğitir oyların yüzde 53'ü ve sandalyaların yüzde 53'ü.

Bay Yalçın anlaşılan İngiliz seçim sisteminde benzer bir şeyin hasretini çekmektedir, ve (mevcut şartlara göre bıraz garip bir şekilde) bu sistemin bize militsakar bir hükümet temin ettiğini sanmaktadır. İngiliz (Labour) partisine bütün diğer partilerin üstünde 96 (90 değil) sandalya bir çoğunluk sağlayan son genel seçim neticelerini tasvip eder göstermektedir umumi hoşnutsuzluk ne kadar kuvvetli olursa olsun partili iktidardan düşüremesin diye - ve anlaşıldığını göre Türkiye'de vaktile uygulanan buna benzer sisteme. Demokrat Partiye 1950'de oyaların yüzde 53'ü Millet Meclisindeki 487 sandalyanın 329-408'ini veren sisteme dönmemi istemektedir.

Tabii şimdiki tasarı eski kadar kötü olmaktan uzaktır. Fakat yine de küçük bir partiyi, tabii daha büyük bir partinin lehine olmak üzere, sandalyadan mahrum etmemi istihdam etmektedir. Ve madem ki o büyük parti kendinden o kadar emindir, halkın verdiği oyala göre tozakkı eden çoğunluğunu artırmaya ne ihtiyacımız vardır?

Türkiyedeki seçim sisteminin daha iyiye güttürebilecek yegane değişiklik, hala cari olan partiliste usulü yerine nisbi temsilin değiştirilebilen tek oy şekli kabul etmek olasıdır. Bu, mesela Adalet Partisi destekleyen seçmenlere, bu partinin mutellid ve milîf adayları arasında serbestçe oyunu kullanmak imkânı verirdi. Böylece, müfrîllerin bazı seçim çevrelerinde parti me-

haftanın karikatürü

Saba Kazananlarla kaybedenler savaşı başladı C.H.P'DE TEŞKİLAT İLE MERKEZ BİR BİRİNE GİRDİ

nel Merkez protesto ve yağmuruna tutuldu

44. 10. 1968. 4.17.

Adana AP Merkezinde bizipler kavga etti, Mersinde yoklamayı kaybedenler "Güç Birliği,, kurdu

AP teşkilâtında huzursuzluk

Bakırda devam ediyor;
... attı.

«Tencere dibin kara, seninki benden karab

kanızmasının kontrolünü ellerine geçirmek suretiyle, seçmenlerin istediginden daha fazla kuvvetle sahip olmaları töbukesini berat etmiş olurdu.

Ve nihayet Koyulhisar Savaşı Şiar Yalçın, 20 Nisan 1968 tarihli The Economist'te, Aydin Yalçın'a iddialarını cevaplaşdırarak Seçim Kanunu değişikliğinin iç yüzünü bütün ıplaklılığıyla ortaya koymuştur. Ancak, Yalçın'ın cevabı özetleyerek yazındırdan, gitarıltıdan kısımı da parantez içine almak suretiyle bu ilgi çekici cevabı aynen yayınlıyorum :

«Derginizde ileri sürülen görüşler, ve bilhassa ümit ve endişeler bakımından sizinle hiç bir suretle hemfikir olmamakla beraber, 9 Mart tarihli nişanızda Türkiye hakkında çıkan yazınız, mevcut siyasi durumu çok doğru olarak aksettirmiştir. Yeni seçim kanunu hakikaten Parlamentoda el çabukluğu ile geçirilmişdir, ve bunun yegâne, daha doğrusu ilki mutasip Adalet partisi günden güne coğalan hoşnutsuzluğa rağmen iktidarda tutmak ve Türkiye İşçi partisini baltalamaktır, yoksa Bay Aydin Yalçın'ın 30 Martta yayınlanan mektubunda iddia ettiği gibi istikrark bir hükümet saglamak değildir.

Bay Yalçın'ın İngiltere'deki seçim sisteme atıfta bulunması tamamen yersizdir, zira bu bakanın İngiltere gibi son derece gelişmiş ve asırlardan beri devam eden demokratik geleneklerde sahip bir memleket ile, Türkiye gibi hakiki mânâdaki demokratik tecrübesi okuma yazma bilinenlerin yüzdesinin hâlâ yüzde 50'nin üstünde olduğu bir ülkede demokratîn mâmâk olabileceğîlığı - ancak 1948 yılında başlangıç olan bir memleket arasında bir paralel çizmeye imkân yoktur.

(Bay Yalçın'ın bir tarafından chubby bir demokratik kuvvet ve diğer tarafından seçmenlerin anıck yüzde 3'ü teşkil eden küçük bir azınlık diye bahsettiği söyleye gelince, eğer Bay Yalçın gibi insanlar milletin belkemini teşkil eden kütüplerin dini tanasubunu ve cehaletini alabiligine hâlismar edip onları bu kayıtsız ve ohîyotsuz durumlarında bırakmak için ellerinden gelmi yapmamış olsalar, nisbetler çoktan tersine dönmüş olurdu.)

Fakat durum omin admariya değişmektedir, ve hiç bir tedbir zaman vâdede Bay Demiroğ'un sağa așık fakat sola kapalı demokrasisini hâlebed payidar kılmağa muvaffak olamayacaktır.

SİSTEMLİ TAARRUZ

Hayatta yalnız taarruz var, hayat yalnız taarruz... Her şayen evvel çocuk, erkenin taarruz mahsusudur. Dünyaya bir taarruz eseri olarak ve taarruz etmek gayesiyle gelyoruz. Cemal cemada, nebat nebadı, hayvan hayvana, insan insana ve her şey, her şeye taarruz eder.

Sistemli taarruz... İşte birlik dâvalı! Onun içindir ki, hak ve hukuk sahibine yalnız taarruz yakışır. Hak, hukuk ve sistemin merkezi neresiye, taarruzun da oraya silt bir vazife, hattâ borg olduğunu hatırlatmak isterim.

NECİP FAZIL KİSAKÜREK
(Bugün - 1.5.1968)

Bedava reklâm

Müslüman bir günlük gazetesi sahibi olarak, iyili aleyhinde yapılacak faaliyeti sekiide istirak etmek istiyorum. İki bulundurmayan müslüman lokanta ve otellerin bedava reklamlarını yapacağım. İstediğim şudur: Oteller her odaya şu meade bir levha asacaklardır: «1 - Otelimizde iki satılık Dışardan getiriliş iki ıglımez. 2 - Evlenme cüzdanı olmayan çiftler otelimizde alınmaz». Ayrıca her odaya bir hasır seccâde konulacaktır. Otellerde her kata bir seccâde kabulüm değildir. Her odaya bir tane isterim!»

MEHMET SEVKET EYGI
(Bugün - 29. 4. 1968)